

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 250. SZÁM.

Debrecen, 1937 november 5 péntek

ÁRA 12 FILLÉR

Tömegjólétet

E hasábokon számtalanszor hangzottunk, hogy milyen fontos a tömegjólét biztosítása, a nagy néptömegek életszínvonalának emelése. Most nem kisebb ember foglalkozik a magyar élet e megnyilvánulásával, mint R. Tyler, a Népszövetség magyarországi megbízottja. Azt mondja Tyler legutóbbi jelentésében, hogy *a beljöldi termelés és forgalom még mindig emelkedik, a nagy tömegek életstandardjában azonban lényeges javulás még nem mutatkozik.*

Mi magunk is több ízben mutatunk rá, hogy ennek az állapotnak mi az eredője és okozója. Tyler mint egy objektív tényező foglalkozik hivatásszerűen, megbízásuk megfelelően az ország gazdasági és pénzügyi viszonyainak vizsgálatával. Aki ismeri a mai viszonyokat, tényleg igazat adhat neki abban, hogy *a nagy tömegek életstandardjában javulás nem mutatkozik. Ugyanezt állapítottuk meg mi már hetekkel ezelőtt több cikkben is és ugyanezt kénytelen megállapítani mindenki, aki csak nyitott szemmel jár.*

A gazdasági javulás jelei tényleg mutatkoznak, sőt határozott fejlődésről lehet beszélni, ellenben, *míg a külföldi országokban ez a javulás maga után vonja a tömegek jólétének emelkedését, addig nálunk, sajnos, erről nem lehet beszélni. Nálunk az történik, hogy a mostani javulás hasznát csak szűkebb kör élvezi, csak egész vékony réteg az, amely hasznát látja a forgalom, a termelés emelkedésének.*

Ha ennek a különbözőségnek okait kutatjuk — többféle okra bukkanhatunk. A mezőgazdaság a mult terheivel küzd, a jobb termény- és állatárakból származó több jövedelem csak arra teszi képessé, hogy már fennálló terheinek kötelezettségeinek eleget tegyen, ezen felül már nem marad semmi. Az iparos, kereskedő hasonló helyzetben van, megtoldva azzal, hogy az emelkedő árak folytán az üzleti forgalom megcsappant. A lateipar osztály, a tisztviselő- és munkásréteg nem tudja áthárítani az árak emelkedését. *De legfőbb ok az, hogy a gazdasági élet nálunk a kartellek pókhálójaival van körülfonva. A kartellek urai alaposan kivesszik részüket a termelés és forgalom által nyújtott több haszonból, ebből aztán nem hajlandók átengedni semmit.* A széles rétegek számára csak a bánat marad és az aggodalom, hogy mi lesz, ha mindennek az ára emelkedik, ellenben a kereset marad a régi.

Komoly szakemberek abban a véleményben vannak, hogy a világgazdasági helyzetben eddig mutatkozó javulás nem lesz tartós. Ha ez a jóslás bekövetkezik, mi lesz akkor azokkal a nagy tömegekkel, melyek még a javulás

A kilenchatalmi értekezlet békitő felhívást intéz Japánhoz

Brüsszel, nov. 4. A kilenchatalmi értekezlet aláíró hatalmai esütőkön délelőtt Spaak belga külügyminiszter a mostani Üsandes oceáni értekezlet elnökének vezetésével zárt tanácskozásra ültek össze. Ezen résztvett Szovjetország kiküldötte is. Kína képviselőjét nem hívták meg a tanácskozásra.

Az értekezlet köréből származó értesülések szerint a tanácskozá-

son hosszasan foglalkoztak az amerikai küldöttségnek azzal a javaslatával, hogy albizottságot alakítsanak, amely kizárólag az 1922-ben Washingtonban létrejött kilenchatalmi szerződés aláíró hatalmainak kiküldötteit foglalná magában. Kína képviselőjének kivételével. Ezt az albizottságot felhatalmazták arra, hogy az értekezlet nevében küldjön békitő felhívást Japánhoz.

Brüsszel, nov. 4. Mint híre jár, a csendesoceáni értekezlet elfogadta az amerikai küldöttségnek azt a javaslatát, hogy küldjenek ki albizottságot, amelynek az lesz a feladata, hogy békitő felhívást intézen Japánhoz. A delutáni zárt ülést felüggesztették és folytatását 7 órára tüzték ki, hogy ezen kijelöljék az albizottság tagjait.

Újabb kommunista szervezkedést lepleztek le Budapesten

Harminchat embert fogott le a rendőrség — Mázsaszámra szállították be a lefoglalt propaganda iratokat

A budapesti rendőrség esütörtökön 36 embert vett őrizetbe, akik különböző sejtekben elhelyezkedve *kommunista szervezkedést végeztek. A rendőrség autói mázsaszámra szállították be a főkapitányságra a lefoglalt propaganda iratokat.* Az őrizetbe vett emberek között műszaki rajzolók, kereske-

dősegéd, műszerész, cukrász, fogtechnikus, napszámos, kőműves, inas, ívegessegéd, varrónő, kifizető és egyéb foglalkozású egyének vannak.

A nyomozás adatai szerint a most leplezett mozgalom annak idején feloszlott szélsőséges baloldali ifjúsági csoportjának tagjai

újabbán ismét akcióba léptek s a baloldali szélsőséges eszmék propagálása céljából újra tömörültek. Ez a mozgalom istentagadó alapon álló bolsevik irányú. A rendőrség a négy sejtgyűlésnek összesen 36 tagját vette őrizetbe akiknek kihallgatása folyamatban van.

Biharmegye új főispánja Barcsay Ákos, Szabócsé Vajay Károly

Megtörtént Sziágyi Lajos felmentése

Hivatalosan jelentik: A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére *dr. Sziágyi Lajost, Bihar vármegye főispánját ez állásától saját kérelmére büszgő szolgálatának elismerése mellett felmentette.*

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére *nagybárcsai Barcsay Ákos főszolgabírókat Bihar vármegye főispánjává kinevezte.*

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére *dr. vajai Vajay Károly miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost Szabolcs és Ung közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék főispánjává kinevezte.*

idején sem tudtak jobb helyzetbe kerülni. Eppen ez is egyik indok arra, hogy *a tömegek életviszonyait emelni kell most, mikor mód van rá. Ne csak egy-kétezer szerencsés ember élvezze a gazdasági javulás most még mutatkozó hasznát, hanem a széles rétegek. Hogy*

Az új főispánok életrajza

Nagybárcsai Barcsay Ákos. Bihar vármegye újonnan kinevezett főispánja, 1883-ban született a hunyadmegyei Nagybárcsán. — Egyetemi tanulmányait Kolozsvárott a tudományegyetemen végezte. 1905-ben lépett Hunyad vármegye szolgálatába mint közigazgatási gyakornok. 1906-ban a maroslyai járás főszolgabírájává neveztek ki. Mozgósításkor a 2. honvéd ezredhez vonult be mint tartalékos hadnagy és mint főhadnagy szerelt le, két ízben kitüntették signum laudissal. 1917-ben a pulyi járás főszolgabírája lett. Az összeomlás után a belügyminisztérium rendőri büntető osztályára

került, majd Bácsbodrog vármegye egyes községeiből alakított főszolgabírói járás vezetője lett, később a nógrádi járás h. főszolgabírájává nevezték ki. 1927-ben választották meg a bárcsai járás főszolgabírájává, 1928-ban a kaposvári járás főszolgabírájává. 1930 augusztusában legfelsőbb elismerést kapott.

Dr. vajai Vajay Károly. Szabolcs és Ung közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék főispánja, 1892-ben született Szatmárnémetin, régi magyar nemesi családból. Atyja Vajay Károly Szatmárnémeti polgármestere, nagyatyja Szatmárnémeti utolsó választott főbírája és országgyű-

jövedelem és vagyon megosztásának elsegítésére, egy nagy szociális program, mely ma oly divatos világnézetű kérdések elkerülésével, nem jelszavakkal tömni az emberket, hanem bő és tisztességes darab kenyeret adni a haza minden lakójának. Ez a megoldás.

lési képviselője volt. Dr. Vajay Károly 1910-ben érettségizett Szatmárnémetiben, doktori diplomát Budapesten szerzett, majd 1915-ben bevonult katonának a 2. honvéd huszárezredhez. A román, orosz és olasz hátréren teljesített a háború befejezéséig szolgálatot. 1919-ben kezdte meg pályáját a

belügyminiszteriumban mint segédfogalmazó, ahol 13 éven át teljesített szolgálatot s miniszteri titkár, majd miniszteri osztálytanácsos lett. 1936-ban kapta a minisztertanácsosi címet és jellegét. 1936 óta a Johannita lovagrend tagja.

elhatározta, hogy országszerte kezdeményezze és támogatni fogja hasonló egyesülések létesítését.

Anglia tárgyalásai Francoval

Chamberlain miniszterelnök nyilatkozott a kérdéssel a parlamentben Ügynököket nevez ki az angol kormány a nemzeti Spanyolországba

London, nov. 4. Az alsóházban Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére kérdezte a miniszterelnököt, igaz-e, hogy a kormány elhatározta, hogy de facto elismeri a spanyol felkelőket?

Chamberlain miniszterelnök: Nem szándékozunk megváltoztatni a spanyol küzdő felekkel szemben eddig következetesen elfoglalt álláspontunkat, amely a beemavatók közösi egyezményen alapul. Számolnunk kell azonban az angol alattvalók és kereskedelmi érdekeink védelmére szolgáló kötelezettségeinkkel egész Spanyolországban. Beleértve az északnyugati és a délnyugaton levő nagy országrészeket és a spanyol kikötőket, amelyeket Franco tábornok hadereje tart megszállva. Tárgyalást kezdünk arról, hogy Anglia és Franco tábornok ügynököket nevezzen ki az angol és spanyol alattvalókat és azok érdekeit érintő kérdések elintézésére. Ezek az ügynökök nem kapnak diplomáciai jogállást. Ez az ügy nem szorul a többi nemzettel való tanácskozássra, de állandóan tájékoztatjuk az esetről a francia kormányt.

A miniszterelnök a pótkérdések

özönének azzal vetett véget, hogy jegyezzék elő a kérdéseket a hétfő délelőtti ülésre, midőn Eden külügyminiszter visszatér Brüsszelből.

A Reuter iroda értesülése szerint az ügynökök kölcsönös kiküldéséről közösen megállapítandó angol-spanyol közlemény fog megjelenni, amely valószínűleg szabatosan előírja a salamanca-i és az angol kormány közötti viszont.

Páris, november 4. A Paris Soir brüsszeli tudósítója úgy tudja, hogy Anglia előzetesen két pontra kapott megnyugtató kijelentést Francotól. A nemzeti kormány közölte ugyanis, hogy 1. semmi nemű szerződésben sem kötötte le magát Németország, vagy Olaszország mellett; 2. hogy eddig Olaszországnak és Németországnak adott gazdasági engedményei csak ideiglenes jellegűek.

A Journal des Débats értesülése szerint az angol kormány azonnal meg akarta adni Franco-nak a hadviselői jogokat, de a francia kormány megátolta Londont ennek az észszerű lépésnek megtételében.

A felsőházi reform

Érdekes vita a képviselőház és a felsőház egyenjogúságáról.

A képviselőház egyesített bizottságai tegnap kezdtek tárgyalni a felsőház jogkörének újabb megállapításáról szóló törvényjavaslatot. Erődi Harrach Tihámér ismertette a javaslatot. Ez a javaslat visszatér az 1885. évi 7. t. c. alapján és logikusan keresztülyezeti a felsőháznak a képviselőházzal egyenlő jogkörét megállapító tételt.

Az általános vita első szónoka Antal István volt. Kijelentette, hogy a felsőház egyenjogúsításának politikai és közjogi indokai vannak. Politikai indoka, hogy a titkos választójog benyújtása előtt állunk, de ennél sokkal jelentősebb a közjogi indok, amely abban áll, hogy ezzel helyreáll a magyar alkotmányosság teljes integritása.

Rassay Károly szerint az egyenjogúsítás megadásának abban az esetben van értelme, ha annak célja, hogy a felsőház a képviselőház akaratát esetleg az államfővel együttes akaratát megakadályozhassa. Ebben az esetben azonban nem hajlandó az egyenjogúsítást megadni, illetőleg csak akkor, ha a felsőház állásfoglalásával szemben megkapja ugyanazokat a garanciákat, amelyek a képviselőháznál adva vannak. A képviselőházat t. i. fel lehet oszlatni.

Kifejtette, hogy helytelen a javaslat szövege, mert aszerint a felsőház nem is köteles dönteni a képviselőház által elfogadott tör-

vény felett, egyszerűen nem is foglalkozik vele, nincs kötelező határ-
idő. Helytelen az is, hogy a felsőház tagjainak száma meghatározatlan, míg a képviselők száma megszabott. A miniszterelnök kijelentette, hogy hajlandó a három alkotmányjogi törvényt együttesen életbeléptetni. Ez nagyon logikus lenne. Indítványozta, hogy a javaslat 5. szakasza helyett a következő új szakaszt vegyék fel: Ez a törvény az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvénnyel egyidejűleg lép életbe.

A vitát pénteken folytatják.

A kisgazdapárt értekezlete

A Független Kisgazdapárt tegnap képviselői értekezletet tartott, amely elsősorban a felsőház egyenjogúsításáról szóló törvényjavaslatról foglalkozott, amellyel szemben a pártnak lényeges észrevételei vannak. A felsőházi törvényjavaslat elfogadásának kérdésében a párt csak a bizottsági ülés után fog határozni és elhatározását az előterjesztendő módosítások elfogadásától teszi függővé.

Az értekezletről kiadott jelentés megállapítja azután, hogy a párt-értekezlet újból foglalkozott a tűzharcos törvényjavaslatlall és egyhangúan magáévá tette a mai napon a képviselőházban Czírják Antal részéről beterjesztett módosításokat. A párt örömmel vette tudomásul Gallasz Agost Rudolf tegnapi interpellációját, amely az adóbehajtásoknak megfelelő méltányosabb módját fogja a jövőben biztosítani.

Végül magáévá teszi a párt-értekezlet azt a tervet, amelyet Czírják Antal nyújtott be a kisiparosok kölcsönös segélyegyesü-

Hirek a Magyarországnak juttatandó 500 milliós angol kölcsönről

Vansittart angol külügyi államtitkár budapesti utazásának terve élénken foglalkoztatja a külföldi lapja, az Essener Nationalzeitung hosszú vezércikkben foglalkozik az utazás jelentőségével és az angol befolyás megerősödésével a Dunamedencében s főként Budapesten, ahol egymásután tettek látogatást az angol politika vezéralakjai. A lap szerint Vansittart küszöbön álló látogatása összefügg Knox budapesti angol követnek hosszú hónapokra visszanyúló munkásságával. A követ főleg társadalmi úton kísérelte meg, hogy a magyar közvéleményt áthangolja Anglia iránt.

Az angol külügyminiszterium egyik legfontosabb tényezőjének budapesti tartózkodása alatt történik végleges döntés a Magyarországnak folyósítandó 500 millió

pengős kölcsönről.

Egyébként a Balkánon is igen erősödik az angolok érdeklődése. Ezt bizonyítja, hogy nemrég Londonban járt a görög király van ott. A lap szerint olyan hírek vannak forgalomban, hogy Anglia nagyobb kölcsönöket folyósít Magyarországon kívül egyes Balkán államoknak is.

Egészen más szempontból itéli meg a kérdést a Prager Presse ide érkezett száma. A lap ugyan csak behatóan foglalkozik Vansittart budapesti látogatásával, szintén megállapítja az angol befolyás erősödését a Dunamedencében és nagy örömmel szövegi le, hogy Anglia az utódállamok közti békes megegyezés érdekében veti latba befolyását.

Az angol kölcsönről szóló hírek még megerősítésre szorulnak.

Ujabb támadásra készülnek a spanyol nemzetiek

Madrid, november 4. A nemzeti védelmi miniszterium közlése szerint 12 bombavető repülőgép támadást intézett Barbastro ellen. A támadásnak hatvan áldozata van. Barbastro az aragoniai tartományban fekszik, Hueska és Derida között és fontos közlekedési gócpont. Katonai körökben azt hiszik, hogy a két város bombázása a

nemzetiek meginduló támadásának az első hadmozdulata.

Saragosa, november 4. Bár az időjárás javult, az aragoniai fronton az árvizek miatt még mindig nem lehet nagyobb arányokban folytatni a hadműveleteket. A Zuera szakaszon a nemzetieknek sikerült egy fontos ellenes hadállást elfoglalniok.

Ujabb kalóztámadás a Földközi tengeren

Barcelona, nov. 4. A La Corse francia gőzöst csütörtök reggel 2 repülőgép Barvelonától északra a katalán partok közelében megtámadta és bombázni kezdte. A bombák nem találták el a francia hajót, amely ezután egy francia hadihajó védelme alatt folytatta útját.

A belga kormányválság

Brüsszel, november 4. A király Spaak külügyminisztert megbízta a nemzeti egység kormányának megalakításával. Spaak elvben vállalta a megbízatást, végleges elhatározását azonban politikai barátjaival való tanácskozástól tette függővé.

Ribbentrop római útja

Berlin, november 4. Berlini politikai körökben úgy tudják, hogy Ribbentrop londoni német nagykövet római utazása kapcsolatban a küszöbön álló olasz-német-japán kommunistaellenes szerződéssel. Hír szerint Ribbentrop még római tartózkodása alatt aláírja Hitler nevében a szerződést.

A japánok előnyomulása

London, november 4. A japán lovasság előérsei 12 mérföldnyire Tajuanfutól. Sanzi tartomány fővárosától partvázának. Nankingi jelentés szerint Tajuanfu eleste bármely pillanatban várható.

Hlinka megtegedett

Prága, nov. 4. Hlinka, a tót néppárt agg vezére megtegedett. Tegnap misemondás közben eszméletlenül esett össze.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság a 17233-1934. K. M. sz. rendelet 1. §-a alapján értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az 1937-38. évi jégtermelési időnyre hivatalból természetes jéggyűjtő helyet nem jelöl ki. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

Víg színház

Fernand Gravet
a Warner-filmgyár
új sztárjának nagy filmje:

Felsőéges szerelem

Remek amerikai vígjáték.
Egy exkirály szerelmi regénye

Női főszereplő:
JOAN BLONDELL.

A legújabb
magyar világhíradó
a nagyszerű kísérő műsorban.
Bemutató ma!

TÉLI MOSÓKELMÉK
MELEG ALSÓRUHÁZAT
Kardos Lászlónál

Két rendőrt felfüggesztettek Dömötör Ilona operaénekesnő előállítására miatt

Egy meghiusult házasság botránybafulladt epilógusa.

Budapesten a Pázmány Péter téren a rendőr elfogta Dömötör Ilona operaénekesnőt és minden tiltakozása ellenére bevitte a kapitányságra, ott tartották egész éjszaka és átküldték rabszállító kocsin az erkölcsrendészeti osztályra, ahol szörnyű kálváriát járt, uccai nőekkel került össze, csak a rendőrtanácosos előtt hallgatták meg és tudta igazolni magát. A rendőrtanácosos engedte szabadon szörnyű helyzetéből az operaénekesnőt, aki idegrohamokat kapott és orvosok ápolják.

Megállapították a vizsgálat során, melyet a főkapitány rendelt el, hogy egy Reinitz Pál nevű 39 éves budapesti lakos, aki báró világi Bohus Pál néven is szerepel, jelentette fel bosszúból az operaénekesnőt a Pázmány téri rendőrnél, azt adva elő, hogy molesztálta őt az uccán Dömötör Ilona és amikor kérésének nem engedett, leköpte. Ilyen jelentés alapján vitte be a kapitányságra a rendőr Dömötör Ilonát, aki hiába igyekezett bizonyítani ártatlanságát, nem vették figyelembe és rendőrtiszt elé sem engedték, hogy védelmet kérjen. Egész éjszakát töltött el részeg uccai nőekkel egy zárkában.

A vizsgálat folyik a rendőrségben és Dömötör Ilona fegyelmi feljelentést is tett azok ellen a rendőrök ellen, akikről a tortúrát alszenvedte és akik nem engedték, hogy igazolja magát.

Budapest, november 4. Csütörtök

délelőtt a főkapitányságon Dömötör Ilona operaénekesnő megbízásából megjelent dr. Mátyásfalvi Erich ügyvéd, aki feljelentést tett Dömötör Ilona nevében személyes szabadság megsértése és rágalmasz miatt. A feljelentés részletesen előadja, hogy milyen körülmények között igazoltatta egy rendőr Dömötör Ilonát és részletesen leírta mint kísérték be a IV. kerületi főkapitányságra, majd másnap reggel az erkölcsrendészetre. A bejelentés megtörténte után Eliássy Sándor főkapitány az ügy legszigorúbb, soron kívüli lenyomozását rendelte el. A jelentés a déli órákban került a főkapitány elé, aki Szabó 36. Istvánt, az előállító rendőrt és Lendvai Mihály rendőrtiszthelyettesét, a IV. kerületi kapitányság őrszobaparanaszokát állásuktól azonnal felfüggesztette. Előbbi azért, mert nem járt el kellő lelkiismeretességgel az igazoltatás során, az utóbbit azért, mert az előállítás alkalmával sem kellő tapintattal, sem kellő körültekintéssel nem vizsgálta meg a hozzá előállított Dömötör Ilona ügyét, hanem minden további nélkül erkölcsrendészeti eljárás alá vonta az operaénekesnőt. A főkapitány mindazok ellen a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el, akiknek ezzel az ügyvel kapcsolatban hivatalos ténykedésük volt és további nyomozást rendelt el az előállító rendőrt megtevesztő Reinitz (báró világi Bohus) Pál ellen is.

Nyomozás egy állítólagos Ludendorff levél ügyében

A német külpolitikát bíráló levélről kiderült, hogy hamisítvány.

Berlin, nov. 4. Hivatalosan közlik: Egy idő óta híresztelések terjedtek el arról, hogy Ludendorff tábornok egy külföldi személyiséghez intézett levelében hevesen támadta a német külpolitikát, különösen Németországnak egy külföldi állammal való kapcsolatait és a spanyol események miatt.

Az állítólagos Ludendorff-levél ügyében beható nyomozás indult meg, amelyben résztvett egy külföldi hatalom is. Ez a nyomozás minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy Ludendorff állítólagos levele nem egyéb hamisítványnál, mert Ludendorff sem hasonló tartalmu levelet nem írt, sem ilyen irányu nyilatkozatot nem tett.

Hivatalosan megállapítják ezek után, hogy a Ludendorff ellen ezzel kapcsolatban emelt vádak minden alapot nélkülöznek.

Újból háromhónapi fogházra ítélték a Marton tejgazdaság volt budapesti vezetőjét

Többnapos bizonyítási eljárás után tegnap hozott ítéletet a fővárosi törvényszék abban a büntetőügyben, melynek vádlottja Marton Béla dánosi tejgazdaságának budapesti vezetője, Steinoch Ferenc volt. Steinochot annakidején a törvényszék sikkasztás miatt háromhónapi fogházra ítélt. A tábla azonban megsemmisítette az ítéletet és új bizonyítási eljárás lefolytatására utasította a törvényszéket.

A vádbeszédben az ügyész hangsúlyozta, hogy Steinoch 1300 pengő értékű tejjel nem számolt el s azt saját tejjaira költötte. A védő azal érvelt, hogy a Marton gazdaság adatai nem fogadhatók el, miután ott hozzá nem értés, mulasztás, könyelműség, gondatlanság történt.

Délután ítéletet hirdetett a törvényszék s eszerint Steinoch Ferencet sikkasztás miatt ismét 3 hónapi fogházra ítélt. Enyhítő körülménynek vette a bíróság a kínáló alkalmat és a hiányos ellenőrzést. Az ítélet nem jogerős.

— Akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes Ferenc József keserűvizet egy poháryi napi adagokban, kissé felmelegítve, mindig reggel éhgyomorral. — Kérdezze meg orvosát.

Magyar szénre és fára kitűnő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és
„KALOR“ kályha.

Főlerakat:

SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Fekete télikabát 29.80
 meleg bélelve, kitűnő szabással

Finom télikabát 65.—
 végig gyapju vattalinnal, nehéz lamé béléssel, szürke és fekete színben

Saját készítmény.

5 % készpénz engedmény

Nem vagyunk hitelszervezetben

GRÜNFELD

Kezelési költség nincs.

uriszabóság

Kistemplom mellett.

Szent-Györgyi professzor a kormányzónál

Magyarországon marad a Nobel-díjas professzor.

Budapest, nov. 4. Szent-Györgyi Albert professzor ma reggel Budapestre érkezett, hogy kihallgatáson jelenjenek meg a kormányzónál.

zett. Ott is dolgozott, egyik közeljövőben megtartandó előadásának kéziratát javította.

A Nobel-díjas tudós tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, majd tisztelgő látogatást tett a miniszterelnöknél és a beteg kultuszminiszternél.

Délután Klebelsberg Kunó özyvegét látogatta meg, majd báró Korányi Sándor professzort, a magyar kísérletes orvostudomány megalapítóját.

Pénteken a székesfőváros vezetőinél tesz látogatást, szombaton pedig este háromnegyed kilenc órakor a rádióban beszél.

EMLÉKKÖNYVEK
 óriási választékban és olcsó árban kaphatók a „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben.

52 tifusz megbetegedés 9 halálessettel

Dr. Gärtner István tisztifőorvos a városi közigazgatási bizottság tegnap ülésén ismertette a város közegészségügyi viszonyait. A jelentésből kitűnik, hogy október hónapban 113 debreceni házasság kötött. Elveszületések száma 184, halálozások száma pedig 138 volt. Természetes szaporodás ennek megfelelően 46. — Az egy éven alul elhaltak száma 31, amely az elveszületések 16,7 százaléka. — Hevenyfertőző betegségekben 16 egyén halt meg. Gümőkór halálozás 6, rákhalálozás 13, szív és érbetegségekben pedig 15 egyén halt meg. Hevenyfertőző betegségek közül a tifusz, diftéria jelentkezett nagyobb számban. Hastífusz megbetegedés 52 esetben észleltetett, kilenc halálessettel a szükséges óvintézkedés minden esetben megtörtént.

— Palásthy Marcell meghalt. Tegnap hajnalban 61 éves korában az újpesti kórházban meghalt Palásthy Marcell, a kitűnő író és hírlapíró. Kitűnő író volt, aki úgyanolyan készséggel írt irodalmi munkákat, mint amilyen szíveskedéssel forgatta az újságröjtőket.

A lonjumeai postakocsis

Eppen száz esztendővel ezelőtt mutatták be ezt a háromfelvonásos vigoperát és mindjárt megállapíthatjuk, hogy Adam muzsikája ma is friss invenciózus és nagyon szép. Kellemes zengésű, finom modulációjú, olyan, amilyennek a franciás izü vigoperának lennie kell.

A jelek azt mutatják, hogy minden esztendőnek meg lesz ezután a zenei eseménye a Városi Dalárda s a Zenede jóvoltából. És ezeknek a zenei eseményeknek csak örvendhetünk, mert a tegnapi esti előadás is olyan zavartalan élvezetet, olyan tiszta művészetet nyújtott, ami már régen túlnőtt az amatőr műkedvelésen. És azok, akik itt a főszerepeket énekeltek, nemcsak kitűnően iskolázott, nagyszerű hanganyagú kivételes énekesek, de pompás színészek is.

Dr. Oláhné Vajda Juliska olyan sokat fejlődött és olyan magasságra emelkedett, amit előre láttunk éppen kivételes hanganyagával s pompás muzikális érzéke révén. Az, amit a tegnapi est keretében nyújtott a kiforrott művészetnek legkényesebb izlést kielégítő szépsége volt. A második felvonás áriájában, éppen a hajsza pontos ismétlésén keresztül mutatta meg, hogy tudása lépést tart tehetségével. Elnemény volt.

Nádory István a postakocsisból udvari operacénekké emelkedett művész alakításában nyújtott igen szép, értékes alakítást. Szopránja, különösen a magasabb regiszterekben zengően tiszta, egyik-másik jelenetében meglepően nagyot tudott teremteni, különben is hálás szerepéből, úgy hangzával, mint pompás játékaival.

Simon István kedvére kimókázhatta magát, de bőséges alkalmat nyújtott basszusának megcsillogtatására is. Hangja a múlthoz viszonyítva még mélyültebb, feritiasabb, a játéka meg egyenesen a hivatásos színészek játékával kél versenyre.

Szolárszky László udvarmestere vérbéli színészmunka volt, de énekekben is állotta emberül a helyét. Engy Lászlóval, míg Enyed Erzsébet prózai szerepében hatott jól.

Külön díszérettel kell megemlékezni a Városi Dalárdáról, mely a legnehezebb részletek kidolgozásában és előadásában brillírozott és szépen festette alá bőséges szereplésével az egész előadást.

A rendezés nem mindennapi nehéz munkáját a kitűnő Szabó Ernő látta el, míg Forrai István a felerősített zenekart vezényelte egyszerű eszközökkel, de tökéletes művészetet reprezentáló elhivatással. A szépséges muzsikának aprótekos kidolgozásával és kihozásával teljes illúziót váltott ki.

Kár, hogy nem nézte, élvezte és tapasztalta telt ház minden jelenetét és felvonását ennek a nagyszerű előadásnak, mert úgy az előadás, mint a remek darab föltétlen teljes ház érdeklődését érdemelte volna meg. A közönség, mely összejött, szívből ünnepelte a darab szereplőit és lelkeben élvezte a feleségesen szép muzsikát.

A színházi iroda jelenti:

Komoly érdeklődéssel és rokon-zenvvel fogadta a közönség LONJUMEAU POSTAKOCSIS előadását, amelyet ma, pénteken és szombaton este megismétel a Városi Dalegyület kitűnő együttese. Ugy a kitűnő főszereplők, mint az együttes nagy művészi megértéssel és teljes igyekezettel valószínűleg meg Forrai István vezényelő karnagy és Szabó Ernő főrendező intencióit.

A „LONJUMEAU POSTAKO-

CSIS" cselekménye megtörtént a hasonló nevű francia községben, ahol most is évenként korhű jelmezekben ünnepli meg a község apraja-nagyja a régi postakocsival és postakürttel Chapelou postakocsis történetét. A darabot éppen 100 évvel ezelőtt mutatták be a párisi nagy operaházban, azóta a világ minden operaházában állandóan műsoron tartják. Az előadást ma, pénteken és szombaton megismétli a Csokonai-Színház.

Szombaton délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal a tavalyi évad nagyszerű operettje a **MARIKA HADNAGYA** kerül színre, vasárnap pedig mindkét előadás délutáni helyárrakkal: **TATJANA**.

az izgalmas kémoperett, este pedig a nagyszerű és mulatságos **GÓLYASZANATÓRIUM** kerül színre.

Az egyiptomi király nagybátyja és kísérelte a Hortobágyon vadászik

Debrecenben esütörtökön egyiptomi rendszámú autók jelentek meg királyi címerrel ékesítve. Az autók rövid ideig maradtak a városban, mert robbogtak tovább a Hortobágyra, ahol **Németh Nándor** már várta előkelő vendégeit, akik néhány napra szobákat foglaltak le a csárdában.

Az egyiptomi autókön **Faruk egyiptomi király nagybátyja és kísérelte érkezett Debrecenbe, illetve a hortobágyi vadlibavadászokra. Youssouff Kamal** herceg, az egyiptomi király nagybátyja, **Albrecht** bajor királyi örökös herceg, **Demidoff** orosz herceg, **Ahmed bey Guelab** híres afrikai vadász és báró **Plessing Kurt** érkeztek többnapos tartózkodásra

a Hortobágyra. A társaság Alsó-Zelesté községből jött Debrecenbe, ahol **Yousouff hercegnek van birtoka és kastélya**. Az egyiptomi herceg magyar birtokáról jöttek egyenesen vadlibázásra, mert értesültek arról, hogy igen sok vadliba van a Hortobágyon és igen kiválóak a vadászati lehetőségek.

A Hortobágyon igen előkelő nemzetközi társaság tanyázik. A vendégek soraiban van **Machese Machiavelli** híres olasz vadász, **Windisgraetz Ferenc József** herceg, aki dedunokája **Ferenc Józsefnek**. Egyenesen Afrikából jött a herceg a Hortobágyra, ahol előfántra és oroszlanra vadászott.

Az unokája szemeláttára a vonat elé vetette magát

Özv. Kiss Istvánné 76 éves büd-szentmihályi asszony 12 éves unokájával gyalog indult Tiszalökre, hogy felkeresse hozzátartozóinak a sírját. Eppen, amikor a vasuti síneken keresztül akartak menni, arra robbogott a Tiszalök felől Büd-szentmihályra haladó vonat. Kissné már csak az utolsó pillanatban vette észre a vonat közeledését és csak annyi ereje volt, hogy az unokáját ellökje magától, ő maga pedig a vonat kerekei elé bukott, úgy hogy a vonat keresztül ment

rajta. A gyermek sikóffására figyelmes lett a mozdonyvezető, de mikorra már megállott, Kissnében már nem volt élet. Testét valóság-gal darabokra szaggatták a kerekek.

A mozdonyvezető vallomása szerint Kissné öngyilkossági szándékból ugrott a vonat elé, ezt a feltevést valószínűsíti az is, hogy az utóbbi időben többször hangoztatta ismerősei előtt, hogy öngyilkosságot követ el.

A tűzharcos javaslat tárgyalása a Házban

A tűzharcos javaslat vitája folyt tegnap nagy érdeklődés és általános helyeslés mellett a képviselőházban.

Makray Lajos, a vita első szónoka a tűzharcos szellemről beszélt.

— Ez a szellem jelenti a magyar alkotmányvaló örök és felbontathatatlanságát. A frontarcos-szellem az arany középut a szolgál meghunyászkodás és az egyéniségnek a közösség által való felzívása, a békétlenség és a garázdálkodás között.

Temetési segélyt kér a tűzharcosok részére, sürgeti a 650 pengős özvegyi járandóság felemelését, a tűzharcosok hadikölesönkötvényeinek valorizálását, fiaik tandíjmentességét.

Vitéz **Shvoy Kálmán** ny. tábornok kijelentette, hogy a javaslat aránylag még többet ad, mint amennyit az ország anyagi helyzete általában megengedne.

— Sokat vitatott és talán a legnagyobb hullámot felverő pontja a javaslatnak — fejtegeti, — hogy a háborus szolgálatot hogyan számítsák be a közszolgálatba? Az egyik álláspont az, hogy azoknak a szolgálatát számítsák be, akik háborus szolgálatuk előtt is közszolgálatban álltak. A másik állás-

pont szerint bármikor lépett valaki közszolgálatba, a háborus évek beszámítandók. A harmadik álláspont szerint a háborus szolgálat azoknál számítandó be, akik a háboru után két éven belül léptek közszolgálatba.

Végül kérte, hogy az állam építse fel a Hősök Házát, abban helyezze el a frontarcosok, hadirokkantak, vitézek és nyugdíjas tiszték érdekképviseletét. A hadmentességi adót állítsák vissza és az így befolyó összegekből támogassák a tűzharcosokat. Reméli, hogy a törvény végrehajtása után ne mlesz az országban munkanélküli frontarcos. A javaslatot elfogadta.

Czirják Antal elismerését fejezte ki a honvédelmi miniszter iránt s kifogásait sörölte fel a javaslat ellen:

A javaslaton a finác vörös irónját látja, ezért tudna vitatkozni a pénzügyminiszterrel a javaslatról. A tűzharcos ügy semmi körülmények között sem fekinthető lezártnak. Szükséges tartja azt, amit a javaslat ad, mert a gazdasági helyzet javulásában van. Megnyugtatónak találja a honvédelmi miniszter kijelentését, hogy a tűzharcosok kérdését kiemeli a politikából, Becess megállapítása a mi-

Az Arany Bika gőz- és kádfürdő

állandóan nyitva.

Szombatonként 50 filléres gőzfürdő.

Közkívánatra szombaton esténként 7-től 9-ig gőzfürdő férfiak részére 80 fillér.

niszternek az is, hogy a honvédelmi minisztériumban külön osztály foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. Amikor a tűzharcostörvényt tárgyaljuk, ünnepet ültünk amelybe nem szabad disszonáns hangot vinni, de kifogásolja, hogy a javaslat csak most került ide.

Czirják Antal azzal folytatja, hogy nem a frontarcos szövetség törté át a közöny sziklafalát, ebben a kérdésben, hanem a honvédelmi miniszter. Kéri a minisztert, vegye a honvédelmi minisztérium kizárólagos irányítása alá a frontarcos kérdést. Iktassák törvénybe, hogy Magyarországon többé nyomorgó frontarcos és hadirokkant nem lehet.

Arvátfalvi Nagy István a következő szónok, aki azzal kezdte beszédét, hogy a frontarcos ügy irányítása Róder honvédelmi miniszternek a legjobb kezében van. Szavai nyomán tapsolt az egész Ház.

Kifejezte azt a reményét, hogy a nemzet lelkiismerete a hadirokkant törvény kiegészítését teszi lehetővé.

Vitéz **Somogyváry Gyula** arról beszélt, hogy a világháboru harcok magyarja nem várt jutalmat hősiességéért. De nem várta azt, hogy az alkalmatlanok, a felmentettek eléje kerüljenek kenyérben, tisztességben. Későn jött, de mégis jólesik ez az elégtétel, amelyet a javaslat nyújt. Megköszöni a honvédelmi miniszternek, egykori hadosztályparancsnokának.

Farkas Elemér megállapította, hogy ennek a törvényjavaslatnak a benyújtása lelkiismereti kérdés volt, amelyet méltán elvárhatott a háborus nemzedék. Nem okosru a javaslat ellen szavazni akkor sem, ha nem is ért mindenki egyet minden intézkedésével. Mindenáron elő kell segíteni törvényerőre való emelését. Ma, husz évvel a háboru után, a mai súlyos gazdasági és pénzügyi viszonyok között nem lehet teljesen kielégítő megoldást hozni. Helytelenítette, hogy frontszolgálatot teljesített köztisztviselők sokszor hátrányba kerülnek az itthonmaradottakkal szemben. Különösen bántó példáját látja ennek a rendőri karban. A kórházi ápolások terén kedvezményeket kért a falusi frontarcosoknak.

A vitát pénteken folytatják.

Hazánkban, különösen a szélső keleti és nyugati ármegyekben élénk észak szél volt. Az eső délkelet felől az ország jórésztére kiterjeszkedett, csupán a Dunántúl északnyugati megyéi maradtak csapadék nélkül. A hőmérséklet sok helyen tíz fok alatt maradt s csak kevés helyen érte el a 12 fokot. Jóslás: Északi, északkeleti szél, mely főleg a keleti megyékben lesz erős. — Több helyen, főként délkeleten eső. A magasabb hegyeken egy-két helyen havasosó. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Thurzó Jenő emlékére szentelt tudományos előadás

Somogyi professzor előadása

Tegnap este tartotta a Debreceni Orvosegyesület 21-ik ülést, amelyet teljesen az egy év előtt fiatalon elhunyt **Thurzó Jenő** európai híri debreceni orvostanár emlékének szenteltek. Az első előadó dr. **Somogyi István** egyetemi tanár, az idegklinikai igazgatója volt. A paralysis progressiva gyógyítása az ideggyógyászat egyik legnehezebb kérdése — mondotta Somogyi professzor. — Sokáig az a tudományos közmegegyezés uralkodott, hogy ez a betegség egyáltalában nem is gyógyítható. Tizenöt éve azonban a legújabb tudományos eredmények birtokában már határozottan kialakult az a megállapítás, hogy a paralysis progressiva is ma már a **gyógyítható betegségek** közé tartozik. Közismert tény, hogy e betegséget a **spirocheta pallida** baktérium váltja ki, amely megtámadja a központi idegrendszer igen finom szerkezetű idegállományát. A betegség gyógyításának tehát az a módja, hogy e kórokozót elpusztítsa, illetőleg romboló hatását a lehetőséghez képest lecsökkentsé. Erre ezidőszent két gyógyító eljárás van gyakorlatban: **specifikus és nem specifikus gyógyító eljárás**. A specifikus gyógyító eljárás célja a kórokozó baktérium — a spirocheta pallida — közvetlen elpusztítása. Ennek pedig leghatásosabb módja a közismert **salvarsan**, amely a paralysis testvérbetegségénél, a tabes dorsalisnál kitűnően bevált. Azonban a **salvarsan** a paralysisnál nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ugyanis a vérbe injekció formájában beadott salvarsan igen gyorsan elbomlik s így ebből igen kevés arzen jut magába az agyállományába.

— Vannak kutatók, kik magába az **agyállományba** igyekeztek a salvarsant bejuttatni, de ez az eljárás annyira körülményes, hogy nagyon kevesen alkalmazzák. Sokkal elterjedtebb alkalmazási mód az u. n. **konzervens kezelési eljárás** a higány, ezüst, arany, bismut szintén alkalmazott, de kevésbé hatásos gyógyító eljárás. Újabban igen bevezetett gyógyító mód a **lázkiváltó eljárások**: ide tartoznak a tej, az albumos és a különböző vaccinás kezelések. Ezek hatás módjának minden részletével még nincs teljesen tisztában az orvostudomány. A lényeg az, hogy az ez eljárásokkal kiváltott magas láz előli a kórokozó spirochétákat: a láz u. n. **antitesteket** is eredményez, amelyek hatására bekövetkezhet a lényeges javulás.

— A paralysisnál a **kórokozó** a véráram útján idezi elő a romboló agyfolyamatokat. Sokszor a paralytikus betegen a közvetlen hozzátartozók sem vehetik észre a betegség jelenlétét: esetleg kitűnően, minden észrevehető hiba nélkül tudják ellátni hivatásukat. Más esetekben azonban rögtön észrevehető a nagyfokú zavartság, nyugtalanság s így a környezet is észreveszi a betegség fennállását.

— A **láz gyógyító** hatása ma már egyéb betegségek gyógyításánál is közismert, mert gyulladási szüntető hatása van. Kezdődő, heveny esetekben láthatnak is visszafeljesztő hatást, de csak akkor, ha az **intelligenciacsökkenés** még nem következett be. Azon esetekben, ahol az elmeképesség esik, az már kifejezett, ott más lényeges visszafeljesztő hatást a mai gyógyeljárásokkal nem lehet elérni. Tehát az agygyulladást lényegesen lehet gyógyítani ha a

kórokozó ártalom az agy idegállományát nem tette teljesen tönkre. **Somogyi** professzor előadása után dr. **Kulesár Ferenc** egyetemi magántanár tartott előadást a **tabes inreflexus** megszüntetéséről, majd dr. **Nagy Mihály** egyetemi magántanár a **narcolepsia gyógyítása ephedrinrel** címen tartott igen érdekes szakelőadást, amelyben a néhai **Thurzó** professzorral végzett érdekes köresetet tárgyalt.

Dr. **Székely Antal** idegklinikai tanársegéd a **Liquor colloïd reakcióinak elmélete** címen tartott biochemiai előadást, amelyben rész-

letesen kifejtette a néhai **Thurzó Jenő** nagyjelentőségű diagnosztikai meglátásait.

Végül dr. **Bagothay László** idegklinikai tanársegéd egy beteget mutatott be, akinél műtétileg igazolt, pontosan kimutatott agytályog esetről számolt be.

A kitűnő előadásokat dr. **Bókay Zoltán** egyetemi tanár köszönte meg s rámutatott, hogy **Thurzó Jenő** óriási vesztesége a magyar kutató orvostudományak. Eppen ezek az előadások igazolhatták, hogy **Thurzó Jenő** nemcsak kitűnő tudós, hanem az aláfrendelt munkatársaival együtt dolgozó, megértő felettes is tudott lenni.

Az ünnepélyes előadáson az egyetem orvoskarának tanári kara, a klinikák orvosai és nagyszámú debreceni gyakorló orvos vett részt.

(Nánássy László.)

Vakmerő betörők hetven zárat törtek fel a Fémipariskolában

Értékes szerszámokat és műszereket zsákmányoltak az alkulesos tettesek.

Vakmerő módon végrehajtott betörés színhelye volt esütörtökön virradó éjszaka a Széchenyi uca végén levő fa- és fémipariskola.

Ismeretlen tettesek behatoltak alkulesos az iskolaépületbe. A lakatosműhelyben hetven zárat feszítettek fel s az egyes fiókközből szerszámokat és értékes műszereket vettek magukhoz. Lakatosokat törtek fel, szekrényeket feszítettek fel a betörők és leírhatatlan rendetlenséget csináltak.

A műhelyhelyiségből a művezető irodába mentek s ott is mindent felforgattak pénz és egyéb értékek után kutatva. A tettesek munkájuk végeztével a szomszéd-

dos telek gyümölcsöse irányában menekültek el.

A betörést reggel hat órakor fedezte fel az iskolaszolgá, aki a helyiséget takarítani ment s megdöbbenve észlelte a nagy rendetlenséget. Nyomban jelentést tett az esetről az intézet igazgatójának s megtették a feljelentést a rendőrségben, honnan detektívek szálltak ki a helyszínre, ahol több nyomot találtak, melyek alapján máris nyomában vannak a tetteseknek.

A kárt csak teljes leltározás után lehet pontosan megállapítani, mivel az intézetben több ezer szerszám forog kézben.

Mellbeszurta magát egy hadirokkant a Nagyerdőn

Tegnap délelőtt tragikus jelenet játszódott le a nagyerdői park egy félreeső részén.

A szitáló esőben meglehetősen néptelen parkban izgatottan járkált alá s fel egy középkorú férfi. Aztán egyszerre megállt s zsebéből kést rántva elő, mellébe szurt.

A szurás nyomán vastag sugárban buggyant ki a vér. A járókelők rémülten pillantották meg a véres, tántorgó embert s értesítet-

ték a mentőket. Megállapították, hogy az öngyilkosságot kísérő férfi **Matus Sándor Ajtó uca 16. szám alatti lakos, hadirokkant.**

Matus Sándor nehéz helyzete miatt akart halálba menekülni. A mentők kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy a szurás nem hatolt a szívig. Matus állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Roska Márton, az Erdélyből kiüldözött hirneves régész első előadása Debrecenben

„Mikor jelenik meg az ember a földön?”

Az Egyetemi Népszerű Főiskolai tanfolyam előadásai tegnap kezdődtek meg a Kereskedő Társulat dísztermében, szépszámu érdeklődő közönség részvételével.

Dr. **Darkó Jenő**, a Népszerű Főiskola vezetője pár szóban rámutatott a Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadásainak sikerére, majd ismertette a programot. Ezután bemutatta a közönségnek **Roska Márton** archeológust, aki a kolozsvári egyetemről került a debreceni egyetemre szakelőadó-nak. Elmondotta, hogy Roskát azért üldözték ki Erdélyből, mert magyar volt s mert ezt a magyarságát nem tagadta meg. Ezért börtönben is ült. A közönség lelkesen megjelente és megtapsolta a katedrara lépő kiváló tudóst.

Roska Márton vetítettképes elő-

adást tartott „Mikor jelenik meg az ember a földön?” címmel. A geológia, anthropológia és az ősrégészet — mondotta — együttesen iparkodik erre a nehéz kérdésre megfelelni. **Embertanilag már a geológiai harmadkorban felfejlődhetett az ember**, de zavartalan harmadkori rétegekből még nem ismerünk semmi olyan leletet, köcsköt vagy fegyvert, esetleg emberi esontvázmardványokat stb., ami ezt a feltevést megerősítené. Azok a tüzköholmik, amiket az arra hivatottak a harmadkori rétegekből káltak s amiket **colithosok** neveznek (az emberi élet és művelődés hajnalhasadása idejéből származó köholmik) alaktalanok, nincs jellemző megmunkálási módjuk s természetes uton is előállhattak. Megfigyelték ugyanis,

Dr. OETKER FÉLE SÜTŐPORRAL KÉSZÜLT SÜTEMÉNYEK KERÜLNEK ASZTALRA

hogy a hirtelen lehülés, a fagy, a vízben való görgetés stb. révén — tehát természetes uton, minden emberi beavatkozástól menten — is előállhatnak ezek a tüzköholmik.

Csak a geológiai negyedkor elejéről vannak olyan tüzköcskőzeink melyeknek határozott megmunkálási módjuk van, bizonyos alakokat vesznek fel s így kétség-telenül az ember kezéből kerültek ki. Az akkor élt ember már kezdett egyenesen járni, felszabadult mell-ső végtagjaival már nemcsak fogott, kapaszkodott, hanem dolgozott is. Előtte a természetből bizonyos kagylósan hasadó könmek (tüzkő, opál stb.) pattintásának titkát, feldolgozásának, alakításának módját. Ez volt az anyag és természet feletti való uralmat megszerzése, hogy a teremtés koronája legyen.

Roska Márton magasnívójú előadását a közönség nagy figyelemmel hallgatta végig. A kiváló régész következő előadása a jövő heten esütörtökön lesz.

Három kivégzés Berlinben

Berlin, november 4. A német távirati iroda jelenti: A népbíró-ság ítélete alapján kivégezték Berlinben a hazatérésért halálra ítélt 29 éves Sausen Péter és a hazaáruló eszelekedetek előkészítésért halálra ítélt 25 éves Rembte Adolfot és az ugyanilyen bünteslekményért halálra ítélt 37 éves Stamm Róbertet. Rembte és Stamm hosszú időt át a kommunista párt vezető tagja volt és kísérletet tett arra, hogy illegális kommunista párt szervezetet létesítsen.

Farkastorku hat ujjú tolvaj a bíró előtt

Bonyodalmak a kaszinóból lopott kerékpár körül.

Kozák Imre napszámos a hajdúnánási kaszinó előszobájából ellopta az egyik polgári iskolai tanár kerékpárját. A tanár kaláberezett a teremben és jól ment neki a lap. Nem sejtette, hogy a kerékpárja közben rossz kézbe került. A tolvaj a géppel Ozdra szökött és ott került kézre. Kihallgatása során azt adta elő Kozák Imre, hogy a gépet nem lopta, hanem vette Nagy Zsigmondtól, aki a Piccard cirkusznál kocsis. A esendőrök elfogták a kocsis is, aki tagadta, hogy Kozákot és a kerékpárt valaha is látta volna.

Vitéz dr. **Tóth János** bíró tárgyalta esütörtökön az ügyet. Kozák, aki farkastorkú és különös ismertetőjele, hogy az egyik kezén hat ujj van, tiltakozott a vád ellen és azt hangoztatta hogy a kocsisól vette a gépet. A kocsis is ártatlanságát hangoztatta. A bizonyítási eljárás során a bíró Kozáknak a bűnösségét állapította meg, aki már büntetve volt kerékpárlopásért és elítélte hathónapi börtönre. Nagy Zsigmondot felmentették és szabadlábra helyezték azonnal. Az ítélet jogerős.

Verzár Gyula professor olaszországi tapasztalatairól

Csodálatos alkotások az egészség és tudomány számára.

Hírt adtunk már arról, hogy dr. Verzár Gyula debreceni professor nagyszerű előadást tartott az olaszországi fül-, orr- és gégeorvosok kongresszusán. A sebgyógyuláshoz szóló előadás, mely húszéves tapasztalatokról számolt be és ezen a téren rendkívül fontos új megállapításokat tett, amit a kongresszus tagjai nagy elismeréssel honoráltak.

Megkértük Verzár professzort, hogy lenne szíves nyilatkozni olaszországi impresszióiról és tapasztalatairól. A professor a következőkben válaszolt:

— Olaszországi utamnak tulajdonképpen utolsó állomása volt Róma. Előzetesen meglátogattam a páduai egyetemet és Arslan prof. kollégát. Az ő egyetemük a régi mellett épül. En csak egy részt néztem meg, de nagyon szépen alakul és felszerelése is nagyon jó. Utána a bolognai egyetem professzorát, Calicettit látogattam meg, akit éppen múlt évben találtam. Rámhárta azonnal a fehér köpenyt s végignézttem a műtétet. Utána nagy szívélyességgel kalauzolt végig a remekben épült új egyetemi klinikákon. Itt is az anyagok gazdagságát s kivétel nélkül a műtök pazar kiállítását láttam. Bőséges lehetőséget az orvostudomány fejlesztésére, remek laboratóriumok, könyvtárak stb. Rómában valóban minden képzeletet felülmúló az, amit ezen a téren alkottak. A ragyogó színű és felismerhetetlen mennyiségű márványokból, drága fémekből és az építéssel legnemesebb anyaiából olyan mesterműveket emeltek az egészség és tudomány számára, amelyekről kötetre való lehetne mondani.

— Ezért nem is térek ki részletesen magára az új egyetemi városra. Az elméleti, a gyakorlati intézetekre, a pazar felszerelésű klinikákra, de hogy egy fogalmat kapjunk ezekről, röviden elmondok néhány dolgot az újonnan épült Poliklinikájukról, illetve a tubercolotikusok kórházáról. — Róma legszebb magaslatán épült ez a nagyszabású alkotás 1500 beteg számára. A modern építészeti legjavát adta tudásának, a beteg jólétéért és az orvostudomány haladásáért, de nemcsak az építész, hanem mindenki, akinek bármily vonatkozásban köze van a remekműhöz. Engem természetesen elsősorban a fül-, orr- és gégeosztálya érdekelt, ahol a tubercolotikus eredetű betegségeket operálják és kezelik. Egy osztálynak 4-5 műtőjében, betegek szobáiban jártam, óriási könyvtárban a világ minden nyelvén fordított or-

vosi szakkönyveket nagyszerű rendezésű olvasókban tanulmányozhatják az erre illetékesek.

— Laboratóriumai hatalmasak és minden kísérlet elvégzésére ideális. Házi kápolnájuk gyönyörű s hogy a méretek felől is tájékozódhassunk, a házi színházuk, mert hát ez is van benne, 1200 személy befogadóképességű, nem sokkal kisebb mint a Nemzeti Színház Budapestén. Belső kiállításai világoszöld onix súlyos aranyozással, zöld bársony szőlyékekkel végig, Ragyogó világítással és hatalmas színpaddal, sülyesztett zenekarral. Ezen a színpadon hetenként négy előadást és három mozifilm előadást tartanak a lábon járó betegek számára. Az előadásokon az ország legjelesebb művészei szerepelnek — persze honorárium nélkül — vígjátékokban, az énekesei pedig nem kisebb művészek, mint De Luka, Gigli, Toti dal Monte. Nincs olyan nagy művész Olaszországban, aki ezt a szereplést ne tartaná legnagyobbra becsült kötelességének. Az előadásokat a legmodernebb rádiók útján közvetítik a színpadról a betegyhoz a fekvő betegek számára. Biauchi dr. igazgató-főorvos volt a vezetőkben ebben az intézetben, ő mesélte, hogy egy alkalommal Toti dal Monte szereplése után helyet foglalt az első sorban a nézőtérben. Egyszer csak ott áll előtte egy szolgáló és pár sor irást nyújt át a művésznőnek. »En egy nagyon súlyos beteg vagyok, megvannak számlálva óráim. Mielőtt meghalok, szeretném hallani Gounod »Ave Maria«-ját.« A művésznő visszament a színpadra és elnevette, de oly szépen és olyan igazi könnyek közt, ahogyan még sose hallotta senki. Utána bement a beteghez, aki rádióon hallgatta és ott együtt sírtak mindketten a meghatódástól.

— Egy beteggyógyító eső összköltség 35.000 líra. Kell-e mondanom, hogy — ha betegelőknél pazarlásról szó lehetne, mint ahogy nem lehet — itt pazarul gondoskodtak. Számításon kívül nem maradhat, hogy a vizük, a villanyáramuk semmibe sem kerül s ezzel a nagy előnyükkel élnek is, mindkettőt korlátlanul használnak is.

— Egyébként a kongresszus három napig tartott. Az ünnepélyes megnyitón nagyszámú hallgatóság volt jelen. A kongresszus bejáratát — előző estén ünnepi bankett volt — a római Grand Hotelben, amelyen meglehetősen felköltözöttben üdvözölt a római fasiszta képviselő, kollégám, Ferrari professor, utána Vidon professor stb., sok »Evviva Ungheria« és »Evviva Italia« hangzott el.

— Csodálatos ország, amely ennyit és oly remek dolgokat épített fel és mindezt mindössze öt év alatt...

Itt említjük meg, hogy Verzár Gyula professor az olaszországi fül-, orr- és gégeorvosok egyesületébe tiszteletbeli taggá választotta.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme. Piac u. 58. I. em. Elsősorban munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállítás.

METEOR MOZI MŰSORA

Pénteken magyarfilm: PESTI MESE (Páger, Kabos, Turay). És kísérő műsor. Előadások: 7-9 órákor.

Meghalt Budapesten Labancz Mihály, a Debreceni Kereskedelmi Akadémia nyugalmazott tanára

Ma kaptuk a szomorú hírt, hogy Labancz Mihály, a Debreceni Kereskedelmi Akadémia nyugalmazott tanára, aki hosszú évtizedeken keresztül nevelte a magyar ifjúságot és hét évvel ezelőtt ment nyugalmába, nov. 3-án Budapesten 69 éves korában váratlanul elhunyt. Labancz Mihály emlékét sokszáz tanítványa nagy szeretettel őrzi, mert a kedves Miska bácsi nemcsak tanárunk, de szinte édesatyánk volt a fiuknak. Nem mulik el egyetlen alkalom, ha volt tanítvá-

nyai összejöveteleken vagy másutt összetalálkoznak, hogy kedves alakját, jóízű megjegyzéseit, korholó intelmeit fel ne idézzék. A legmelegebb, legbensőségesebb szeretettel, tisztelettel viseltettek mindig derűs, jószíjú tanárunkkal szemben. Halála mindenkit váratlanul ért, mert az öregúr erős szervezetével még a legutóbbi napokban is teljes testi és szellemi frissességgel mozgott. Temetése valószínűleg szombaton lesz Budapesten.

Különös bűnügyi történet az ellopott háromezer pengős ékszer körül

Az eleserelt cigány és a feleserelt ékszer rejtélye a bíróság előtt.

Különös lopási ügyet tárgyaltak esütörtökön a debreceni törvényszéken. Három cigány került a vádlottak padjára: Balog Sándor, Balog Sándorné és Nagy Ferencné. A vád szerint részesei egy háromezerpengős ékszerlopásnak.

Ugy történt az eset, hogy Hajdúböszörményből elindultak hárman, hogy részt vegyenek egy debreceni törvényszéki tárgyaláson, ahol az egyik atyafit vonták kérdőre a törvénnyel való összeütközése miatt. A debreceni útra felkészültek és néhány ucaát végigkoldultak. Így jutott el Balog Sándorné Tarnóczy Julianna tanárnő lakására. Nem talált a szobában senkit, mire nagy gyorsasággal kivette a vitriumból az ékszeres dobozt, melyben egy 3000 pengős függő volt és egy smaragdgyűrű. A lakásból eltávozott anélkül, hogy bárki észrevethette volna.

Behozták Debrecenbe az ékszerket és Balog Sándor, meg Balog Sándorné bementek Halász ékszerészhez. A cigányasszony fülében ott ragyogott a 3000 pengős ékszer. Eladásra kínálták az ékszeret és a cigány némi töprengés után úgy döntött, hogy 30 pengőért átadja az ékszeret a felesége füléből. Az ékszerész azonnal látta, hogy milyen nagyértékű ékszerrel van szó és tudta, hogyha 30 pengőért akarják eladni, már nem rendes úton került a cigányokhoz, akiknek sejtelmük sem volt arról, hogy milyen értékes a függő.

Az ékszerész, míg tárgyalt a cigányokkal, értesítést küldött a közelben őrködő rendőrnek. Az ékszerész az üzletében megjelenő rendőrt figyelmeztette, hogy a cigányokat a kapitányságra kell vinni, mert 3000 pengős ékszer van náluk.

— Különösen a cigányasszonyra vigyázzon — mondta —, mert a fülében van a 3000 pengős függő!

A rendőr elindult a forgalmas Piac ucaán a cigány házaspárral és esodák esodája, de a központi ügyeletre érve már eleserlődött a cigány és nem volt schol a 3000 pengős függő sem. A kapitányságon már nem Balog Sándor állt a rendőrtisztviselő előtt és a cigányasszony fülében sem szikrázott a 3000 pengős briliáns. A tisztviselő nézte a cigányasszony fülében lévő függőt és megállapította, hogy az nem ér többet néhány pengőnél. Nem értette, hogy miért kellett bekísérteni a cigányokat és miért beszél a rendőr 3000 pengős ékszerrel. Telefonon érintkezésbe léptek Halász ékszerésszel, aki bizonyította, hogy 3000 pengős ékszer van a cigánynál, vagy ha már nincs, akkor eltűntették. A rendőrségre sietett és meg-

petve állapította meg, hogy egy idegen cigány áll a rendőrök között Balog Sándor helyett és a cigányasszony fülében is értéktelen függő van. Érthetetlen volt előtte, hogy hova tűnt el a cigány és hova lett a cigányasszony füléből az ékszer. A rendőr nem vette észre hogyan eserltek ki a függők és hogyan lépett Balog helyére egy másik cigány.

A rejtélyt az ékszerész oldotta meg. A rendőrségi palota előtt sétálókban felismerte Balog Sándor cigányt, akinek helyét, a rendőr éberségét kijátszta, az ismeretlen cigány foglalt ael bekísérés közben. Azonnal elfogták Balogot és megmozdítások előkerült a fehérnemű rejtékéből a 3000 pengős függő.

A bíróság nem hozott ítéletet, mert újabb tanukat kérdeztek meg és így a tárgyalást elnapolta.

Külföldi autó elütött egy gyermeket a Köztemetőnél

Súlyos baleset érte tegnap délután Mille Antal 13 éves gyermeket, Zólyom uca 5. szám alatti lakost. A gyermek a lövölde mellett a köztemető irányában haladt, amikor egy FL 9777 rendszámú külföldi autó elütötte. A gyermek a hatalmas ütédestől elterült az úttesten s combzúzdást és belső sérüléseket szenvedett. A sebészeti klinikára szállították, ahol kezelése alá helyezték. A gázolás ügyében megindult a vizsgálat.

Kilenc gyermek nyitító körülmény

Csütörtökön a debreceni törvényszék dr. Tokay tanácsa elé került gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt Jasznik Julianna eseléd. Vele együtt került a vádlottak padjára Wertheimer Frigyes szatócs is. A vád szerint a szatócs engedély nélkül adott ki zsírosszódát másra Jasznik Julianna anyának, aki elvitte lányához és ott mosáshoz fogtak. A vádlott a maró folyadékot abba a csuporba tette, melyből előzőleg 3 éves Anna nevű gyermeke ivott. A kisleány később meglátta a székény aljában a csuprot és azt hitte, hogy abban kávé van és ivott belőle.

A bíróság a gondatlan anyát elítélte nyolc napi fogházbüntetésre. A szatócs a zsírosszóda engedély nélküli kiadásáért 20 pengő büntetést kapott. A bíróság vele szemben igen nagy körültekintés vett, hogy kilenc gyermek van. Az ítélet jogerős.

MERANO szálloda
Budapest-Belváros
IV., Bécsi-utca 2.

Központifűtés -- Folyómelegvíz

Ujjonnan renovált, barátságos szobákkal, kitűnő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata október 31—november 7-ig: »Nap» gyógyszertár, Piac u. 1. »Muraközy» gyógyszertár, Piac uca 72. »Aranyegyszervu» gyógyszertár, Kossuth uca 8. »Arany János» gyógyszertár, Csapó uca 66. »Mátyás király» gyógyszertár, Nyilastelep, Vámospécsi út.

Úszi eső hideg eső...

Úszi eső, hideg eső, Permetez a szélben, El-el jön ő, régi vendég (Olykor kedves, mikor szerény). Tél előtt az őszben. Gazdáknak nagy öröme (Mert csak így lesz szép vetése) „Hála” itt van végre.

Úszi eső, hideg eső Permetez a szélben, Nyirkos időt egy kis hűlést Hoz ő minden évben (Esz csapkod jobbra-balra Cipellőket eláztatta). Sajnos sűrű prüszkölésnek Nátha lesz a vége.

Balogh Vilmosné.

— A posta vezérigazgatója Debreczenben. Terstyánszky Ákos államtitkár, a m. kir. posta kiváló vezérigazgatója Debreczenbe érkezett és megtekintette a postát, azonkívül tisztelgő, bemutatkozó látogatást tesz a város és megye vezetőségénél, így Fáy István főispánnal és dr. Kölesy Sándor polgármesterrel. Az államtitkár pár napig Debreczenben marad.

— Áhítással teljes reformáció emfékünnepélyt rendezett a Keresztény Ifjúsági Egyesület október 31-én, délután a Kistemplomban. Uray Sándor ref. lelkipásztor, KIE elnök imája után dr. Soós Béla ref. lelkipásztor mondott emlékbeszédet, majd Dalmy Gizella leánykört tag énekelt, Musza Ferenc kántor orgonakísérete mellett. Ugyancsak ő kísérte orgonán Timár Mária hegedűművésznő hegedűszólóját is. Oláh Zsigmond teológus szavalata után Szenes László segédlelkész imája zárta be a bensőséges ünnepélyt.

— Hír Sári szerepel november 14-én a filharmonikusok hangversenyén. A filharmonikusok ezidei első hangversenyének szölistája M. Hír Sári zongoraművésznő lesz. A művésznő Liszt Ferenc leghíresebb zongoraverseny da rabjával lép a debreceni közönség elé, amellyel egyébként külföldi szereplései alkalmával is a legnagyobb sikereket aratta. A zenekar nagy ambícióval és szeretettel készül a nívós hangversenyre, amelynek többi számai: Erkel: ünnepi nyitány, Beethoven egyik legkényesebb (IV) szimfóniája, míg a műsor második részét különleges zenei darabok töltik ki: Ravel: Pavane, Borodin: Pusztai vázlatok, Saint Saens: Haláltánc. A három hangversenyre szóló bérletek még válthatók. Igénybejelentés 13—62 telefon szám alatt, esetleg írásban, vagy személyesen az üzletvezetésben, az egyesület titkáranál.

— Háziasszonyok! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb téstarecepteket megkapja, ha még ma kéri a dr. Oetker féle világhírű fényképes receptkönyvet melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: dr. Oetker A. Budapest, VIII. Conti uca 25.

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz abszolút megbízható hashajtó. — Kérdezze meg orvosát.

— Az őszről már lemondhatunk — de a tél a miénk! — mondják a kereskedők. Tehát jól fel kell készülni a télre, mégpedig első sorban reklámmal. A célszerű reklám előfeltételeit ismereti a Reklámélet most megjelent új száma, amely rengeteg tippet, ötletet, tanácsot s gazdagon illusztrált kárakat rovatot hoz. Szerkeszti Balogh Sándor Kiadóhivatal: V. Szent István körút 9.

— A csapóuceai egyházzrési otthonban, Szappanos uca 16. szám alatt, Gergely Ilona és dr. Soós Béla, folyó hó 6-án szombaton és 7-én vasárnap délután 3 órakor gyermekmesedélutánt rendeznek. A műsorban érdekes állatmesék szerepelnek, énekekkel, — kis szindarabokkal. Belépődíj gyermekeknek 10 fillér, felnőtteknek 20 f. (.)

— Érdekes könyvkiállítás a Déri muzeumban. Vasárnap délelőtt érdekes könyvkiállítás nyílik meg a Déri muzeumban a német birodalmi követség védnökségével. A kiállítás, mely nov. 7—14-ig tart, bemutatja a mai német könyvtermést a tudományos, művészeti, politikai és szépirodalom területéről. Az ünnepélyes megnyitás vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. Belépődíj nincs, minden érdeklődőt, könyvbarátot szívesen lát a kiállítás rendezőse.

— Családi-est a KIE-ben. November hetedikén, vasárnap este nyolc órai kezdettel összes tagjaink és azok családtagjai részére műsoros szórakoztató összejövetelt rendezünk Piac u. 36. sz. I. em. dísztermünkben. Belépődíj nincs, teajegy ára 40 fillér. Minden KIE tagot szeretettel vár a Keresztény Ifjúsági Egyesület Elnöksége. (.)

DUDÁS URIFODRÁSZ-SZALON
Kossuth u. 8.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 4.10 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután 3.30 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 4 órakor, szombat vége szombaton este 5.08 órakor.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uecai templomban. Pénteken délután egyenyed öt órakor szombat-köszöntő ima. Szombaton reggel mindkét templomban 7 óra 15 perckor. Délelőtt fél 11 órakor, délután fél 4 órakor. Szombatkeneteli ima 5 óra 5 perckor. — A Kápolnási uecai templomban szombaton délelőtt fél 10 órakor és délután 4 órakor ifjúsági istentisztelet. — Hétköznapokon reggel fél 7 órakor, este 4 óra 40 perckor. — A Kápolnási uecai templomban hétfőn s esütörtökön reggel egyenyed 7 órakor.

— Izraelita Ifjak zártkörű táncestélyüket szombaton este félkilenc órakor tartják Piac uca 59. sz. alatti tánctermükben.

— Álgazdák garázdálkodnak az alföldi lóvásárokon, akik olyan bizonyítványok birtokában vannak, mely őket lónevelő gazdáknak tünteti fel s félrevezetik a lószorozó bizottságot. Nagyarányú visszaélések történtek az álgazdák részéről, akikről kiderült, hogy élelmes lókereskedők stohmanjai.

— Debreceni Függetlenségi Kör, november hó 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor elnöki értekezletet tart, melyre az érdekelteket ezúton is meghívjuk. Elnökség. (o)

— „Szent István földje” címen előadást tart az Actio Catholica debreceni kulturális szakosztálya rendezésében megtartandó előadássorozat keretén belül ma, pénteken délután 6 órai kezdettel a piarista gimnázium dísztermében dr. Milleker Rezső egyetemi tanár. A másik előadó dr. Szonyogh Xavér Ferenc budapesti bencés tanár, ki második előadását is Eucharisztia a liturgikus lelkületben címmel tartja meg. Az előadások iránt városunk katolikus intelligenciája körében nagy az érdeklődés. Az előadások látogatása díjtalan.

Villanyondulás!
Modern frizuráját készíttesse
ROZSNAL, Miklós u. 7. **3 P**

— Ismét munkában az ablakbetörők Jeddí Fehér Imre, Boldogfalva uca 16 szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen ablakbetörők ellen, akik lakásának ablakát az éjszakai órákban kődarabbal bezúzták.

— Naményi gyorsíróiskolában, gépíróiskolában a tanulás bármikor megkezdhető. Batthyány uca 11.

— Egyhónapi fogház után felmentő ítélet. A múlt év december elején Fekete Dániel fehérgyarmati gazdálkodó feljelentést tett az ottani rendőrségen, hogy eltűnt a lakásáról 590 pengője, melyet a betöréstől hazatérte után ágya szalmazsákja alá rejtett. Elpanaszolta, hogy a tolvaj betörte a szobájába ablakát, azon bemászott és úgy lophatta el a pénzt. A nyomozás során a gyanú a károsult gazda sógorára, Szilágyi Imre napszámásra irányult, akinél 121 pengőt találtak. A gyanúba vett sógor azzal védekezett a rendőrségen, hogy ez az összeg az ő megtakarított pénze volt. A nyomozás megindítása után egy reggel Fekete Dániel a háza udvarán megtalálta a pénztárcáját, amelyben 420 pengő volt. Szilágyi Imre a fehérgyarmati járásbíróhoz elé került, miután az ügyészeg betöréses lopás büntetével vádolta meg. Miután a tanúk túlnyomó része a vádlottra nézve terhelő vallomást tett, a járásbíró lopás vétsége miatt egyhónapi fogházra ítélte Szilágyit, aki fellebbezett az ítélet ellen. A debreceni ítélőtábla esütörtökön foglalkozott a fellebbezéssel. Dr. Tóth Aurél ny. kúriai bíró, ügyvéd, védőbeszédében felsorakoztatta azokat a körülményeket, amelyekkel igazolni kívánta, hogy az első bírói ítélet látszaton épült fel s kidomborította azokat a tanuvallomásokat, amelyek a vádlott védekezését támasztották alá. A tábla Baróthy-tanácsa megváltoztatta a járásbíró ítéletét és Szilágyi Imrét felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

— Vágó tüzifa és szentlepe Margit fűrdőnél. Katonatisztek, altisztek. Unió-tagok legelőszobb beszerző helye. Telefon: 10-24. szám.

— A védő hászter tanút akart kihallgattatni a pestvidéki törvényszéken Vastagh Andor nyomdász ellen indított rágalmozási vétségben aki úgy akarta elérni, hogy uecáját kikövezzék hogy levelezőlapokat küldözgetett Záhorszky budafoki polgármesternek s a lapok hátára olyasmit írt, hogy a polgármester feljelentést tett ellene. — A vádlott boesánatot kért a polgármestertől s a bíróság az eljárást megszüntette.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ

naponta frissen ismét csak

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac uca 30, Telefon 21—49. kapható.

Sajtok, szardíniák, compótok, főzelék- és huskonszervek a legnagyobb választékban!

Születések: Gerőzi Márton neves fia Márton, Lorántfy u. 46. Glanz László fakereskedő leánya Ágnes Var utca 7. Konyári Gábor gépész fia József, Szepes 3. Nagy Sándor npsz fia János, Dévaványa. Szücs János npsz fia János, Gyöngyvirág u. 19.

Eljegyzések: Dobó Miklós tm. Halap 65.—Bordás Julia u. ott. Klein Andor keresk. Nyiregyháza—Spitz Ella Zsák u. 15. Pipó János gazdálkodó Bánk 28.—Kiss Julia Bánk 26. Vágó József tm. Baross u. 7.—Nőtia Mária u. ott. Kulesár István kömives Vendég u. 44.—Német Margit Hatvan utca 55. Holba József tm. Halap 189.—Kapa Julia u. ott. Vince Imre tm. Bösszypályi—Bartha Róza Péterfia u. 47. Kovács József gazdálkodó Halap 46.—Nagy Julia Gál dűlő 27. Magyar István kocsis Ebes 53.—Katona Julia Bellelegelő 85. Abel László asztalos Fűrdő u. 1.—Daku Vilma Klapka u. 43. Penyige Gyula npsz. Késes u. 8.—Barna Jolán Munkás u. 15. Ajtoni Béla fodrász Csillag u. 50. Tóth Károly cipész Csapó u. 93.—Javaczkó Zsófia Burgondia u. 20. Fodor József tm. Hadházy u. 44.—Szolnoki Julia u. ott. Mayer Zoltán szabó Kossuth u. 41.—Zamedics Mária Rothermere u. 8. Óri Gábor kereskedő H-nánás—Szekeres Mária Nagycsere. Tóth János fuvaros Bellelegelő 95.—Papp Róza u. ott.

Halálozások: Keszler Hermann izr. 24 éves, Ujfehértó. Török Sándor r. kat. 56 éves, Huszár Gál u. 64.

Izléses munka, előzékeny kiszolgálás, szolid árak

KECSKÉS MARGIT női divat-szalonzóban, Simonffy utca 2 a. sz.

— Az OTI tagjainak száma egy év alatt 52.000-rel szaporodott, — mint az évi jelentésből kiténik. A bevétele viszont 1.371.402 pengővel lett több. Az öregségi járadékra biztosítottak közül 947 biztosítottnak ismerték el igényjogosultságát, akik átlagban havi 18 pengő 50 fillér járadékot kapnak.

— Ellopták a kerítésről a téllkabátot. Böszörményi István, Dorottya uca 1. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a kerítésre szelölteteni tett téllkabátját ellopa. — A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Ökrös Sándor gazdálkodónak meghalt egyik eselédje, akinek a bérlet terményben előre kiadta már. A eseléd halála után, — akinek halálát egy elhanyagolt vérmérgezés seb okozta, — megjelent az özvegynek a gazda és kérte, hogy adja vissza a terményből azt a mennyiséget, melyért már nem szolgál meg a férje. Az özvegy tiltakozott és nem adta ki a terményt arra hivatkozva, hogy nyomorba került ügyis. A gazdálkodó később a padlásról lefordta a terményt és elvitte az özvegy tiltakozása ellenére. Megindult ezért a bűnvádi eljárás a gazdálkodó ellen és elítélte a debreceni törvényszék esütörtökön harminc pengő pénzbüntetésre.

Megszállott területi hírek

Csongvay Lajos nyárádszentlászlói unitárius lelkész hat havi börtönrre ítélte el a román hatóság államellenes izgatás bűne miatt. Csongvay Lajos egy Regálban meghitt székely katona haza hozott holttestét fölött mondott temetői beszédet, melyet a román csendőrmester hallomása alapján kifogásolt a bíróság. Az elítélt lelkész tanult ki se hallgatják, csak a vád tanui mondhatták el, hogy mit tudnak az ügyről... Szegény igazság istennője, milyen jó, hogy bekötött szemmel társ, kelsz...

A kolozsvári tábla elutasította a kisebbségi egyházak segély iránti kérelmének ügyét, amire pedig éppen a kisebbségi szerződés, mely az egész új Románia felépült, nemcsak módot, de jogot ad.

A francia hadsereg díszkardot küldött Mihály román trónörökösnek abból az alkalomból, hogy haduaggyá avatták.

Vásárhelyi János erdélyi református püspök Brassóban egyházi látogatáson vett részt, ahol felekezetre való tekintet nélkül lelkés ünnepeken részesítették a magyar egyházak képviselőit.

Romániában katonai előképzésben részesítik az összes középiskolás diákokat 14 évtől 19 évig. Az előképzés büntetés terhe alatt kivétel nélkül mindenkinek kötelessége megjelenni.

Kolozsváron újra ármaximálást követelt az egyre jobban mutakozó drágulás.

Románia ezután az exportra szánt Lorát Csehszlovákián keresztül bonyolítja el Magyarország elkerülésével. Erre a lépésre azért szánta el magát a román vezetőség, mert új eszmény román tarifális szerződés kötötték.

Bukarest alatt az egyik vasúti átviró póznán felakasztva találták Hedi-veanu Emil pénzügyigazgatót, aki azért lett öngyilkos, mert anyagi zavarokkal küzdött.

Talareseu miniszterelnök elmondta nagy bucsubeszédét, mellyel bejelentette, hogy a liberális román kormány négy évi kormányzás után valóban távozik helyéről.

Bukovinában álarcos rablók fosztogatják a vasúti kisebb állomásokat, ahol első sorban a pénztárakat viszik magukkal.

Pap Valér kereskedelmi és iparügyi miniszter Nagyváradon tartott beszédében már visszatáncolja azokat az elveket, melyek nevét hirhedtítették. Nagyváradon azt hangoztatta, hogy Romániában senki sem akar kisebbségi munkások hóhéra lenni.

A bukaresti igazságügyminiszteri hivatalban letartóztatták Podaru fiatalembert, mert végzett jogász lévén bírói kinevezést akart szerezni és erre azt a módot eszelte ki, hogy megvesztegeti az igazságügyminiszter titkárát.

Másik csodabogárról is beszámol a bukaresti sajtó, azt írják a lapok, hogy egy jól ismert bukaresti úriasszonyt letartóztattak a rendőrség, mert a legmagasabb állami hivatalokban kijáráson kapták rajta...

Legújabb jelentés szerint nem néhány száz, hanem kerekén ezer tiszt meg nyugdíjba a román hadseregből, így nemcsak a magasabb rendfokozatból, hanem többek között pl 53 fő hadnagyot s 112 hadnagyot is nyugdíjaznak.

— **Az Űvhadsereg helyi vezetője** felkéri Debrecen város jószívű lakosait, sziveskedjenek rendelkezésére bocsájtani négy hónapos kereszttől tartandó szegénykonyha részére üres helyiséget, kevés díjazás ellenében, ahol inségek részére főzés és kiosztás lenne. Értéstitést Kölcsey ucca 21. sz. alá kér az Űvhadsereg.

A kóbor kutyá által megharapott szakácsnőn kilőri a veszéltség

Összehirapdálta gazdáját és családját.

Nagyváradon hetekkel ezelőtt egy kóbor kutya megharapta Fazekas Erzsébet szakácsnőt, akin tegnap kitért a veszéltség. Öntudaton kívüli rohamában Egri Erzsébet szobaleányának, akivel Szesszik Elek mérnökkel együtt volt szolgálatban, arcát megharapta és összekarmolta. — Hasonlóképpen megsebesítette a mérnököt, valamint annak feleségét és anyósát.

— **Influenzajárvány** Budapesten. A fővárosban a fertőző megbetegedések száma — az előző hónapoz viszonyítva — 477 személyrel emelkedett. Különösen a kanyaró, a vörheny, a szamarköhögés és a bányahimlő feltűnő. Az influenza is jelentkezik már, mely szövődményes formában tízenegyet esetben fordult elő és két esetben már halállal is végződött.

— **Uj kormányfőtanácsosok.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. Posch Dezsőnek, a Hangya Termelő Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet vezérigazgató helyettesének és dr. Súlyom Jenő, a szövetkezet ügyvezető igazgatójának, a szövetkezeti élet terén szerzett érdemeik elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **Két román repülőgép karambolja a levegőben.** A Bukarest közelében levő Otopeni repülőtéren szerdán este halálos repülőszerecséltenség történt. Két iskolagép kevéssel felszállása után hatvan méter magasságban a repülőter felett összeütközött. Az egyik gép lezuhant és vezetője meghalt. A másik gépnek a motorja az összeütközés következtében levált, de a vezetőnek sikerült a esonka gépet még egy darabig levegőben tartani és siklórepüléssel földet érni. Mindamellett ennek a gépnek a vezetője is súlyosan megsebesült.

— **Meztelenül táncolt a gizehi szfinksz előtt egy fiatal francia táncosnő** az alkonyat fényénél. Vele volt férje is és mialatt táncolt, fényképeket készített róla. Közben odament hozzájuk egy rendőr és felszólította a szép szőke táncosnőt, hogy öltözzön fel és kövesse a rendőrségre. A rendőrségen a táncosnő azzal védekezett, hogy annyira elragadta a szfinksz szépsége, hogy a rendelkezésére álló legkedvesebb ajándékkal, táncával akart kedveskedni a szfinksznek. A művészlelkű rendőrök elfogadta a védekezést.

— **Döntött a kúria az 1935-ös képviselőválasztással** kapcsolatban indított polgári perben, melyet a választási bizottság tagjai ellen indított dr. Hegyemegi Kiss Pál a választási költségek miatt. Nekik tulajdonítja, hogy nem indulhatott a képviselőválasztási küzdelembe. A választási bizottság tagjainak határozata ütötte el a mandátumtól — mint írta — és ezért pere! A kúria most kimondotta az utolsó szót az ügyben és elutasította dr. Hegyemegi Kiss Pált keresetével, mert nem látott szándékosságot a bizottság munkájában, sem vétkes gondatlanságot.

— **Marólugot ivott az anya gondatlansága következtében Esztáron** egy kisgyermek és súlyos sérülten került a klinikára. Az anya ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott emberölés miatt, mert a gyermek meghalt. A debreceni törvényszék előtt a boncjegyzőkönyvből kiderült, hogy a gyermek halálát az okozta, hogy kezelés közben ismeretlen orvos szondával átszúrta a gyermek bázisíngját s a halált az okozta. A bíróság az íratot átadja az ügyésznek, az ismeretlen orvos ellen megindítandó eljárás céljából. A gondatlan anyát, — aki nem tette záros helyre a zsirosszódát — elítélték 40 pengő pénzbüntetésre.

Nagynehezen sikerült ártalmatlanná tenni a leányt, miközben megsebesített még egy kórházi ápolót is. Szesszik mérnök és családja Budapestre utaztak gyógykezelés céljából, a szobaleány és az ápolót beszállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe. Fazekas Erzsébet kórházba szállítás után röviddel borzalmas kínok között meghalt.

— **A windsori hercegné volt férje,** Mr Simpson újra nősül. Elvált feleségének egyik régi barátját, Jacques Raffray biztosítási ügynök feleségét akarja nőül venni, míhelt a Raffray házaspár válópera befejeződik.

— **Néhai Károly király harmadik fia** Félix főherceg katonai pályára akar lépni. A főherceg saját költségén magántanulója lesz a Terézia katonai akadémiának. A gyalogságot választotta fegyvernemül.

— **Az óriási köd miatt máglyák égnek a londoni utcákon.** Londonban és Anglia több más részén a csütörtökre virradó éjszakán olyan sűrű köd ereszkedett talá, hogy a közlekedés csaknem teljesen megbénult. Az angol főváros forgalmasabb útjainál hatalmas farakásokat gyűjtöttek meg, hogy a közlekedést valamennyire le tudják bonyolítani. A La Manche csatornán is csaknem teljesen megbénult a hajóforgalom a sűrű köd miatt.

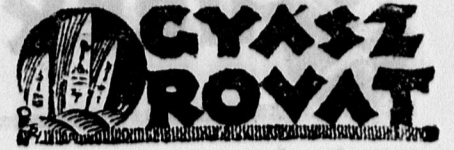
— **Németországban nem tanítanak többé katolikus hittant.** Németországban egyetlen egyházmegye kivételével valamennyi német iskolából eltávolították a hitoktatásokat, akik tehát az iskolában nem taníthatnak tovább hittant.

— **A volt es. és kir. 16-os huszárvezető hősi halottainak emlékére, nov. hó 7-én Debrecenben emlékünnepepy lesz.** Az ünnepély délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban és a Szent Anna uccai római katolikus templomban tartandó istentisztelettel veszi kezdetét. Gyülekezés háromnegyed 10 órakor a templomok előtt. Templom után gyülekezés 11 órakor a Vitézi Székház udvarán. 12 órakor a vármegyeháza kapuja alatt elhelyezett emlékművet megkoszorúzzák. Társasbéd egy órakor a vitézi székházban.

— **Revolveres támadás egy trafikban.** Budapestről jelentik: Csütörtökön este háromnegyed 10 órakor az Andrássy út 7. szám alatt levő dohánytözedébe bement egy ismeretlen fiatalember, s revolvert fogott a trafik tulajdonosnőjére és pénzt kért tőle. A trafikosnő nem vesztette el lélekjelenlétét, segítségért kiáltott, kiszaladt az üzletből és közben a fiatalembert meglökte úgy, hogy az a belső kirakatba esett. A nagy lármában az ismeretlen fiatalember elmenekült. A rendőrség a nyomozást megindította.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy Berettyóújfalun—komádi vonalon közlekedő autóbusszjáratunkat 1937 évi november hó 4-étől kezdve a Mezősason folyamatban levő útjavítás miatt előreláthatólag 8 napi időtartamra Berettyóújfalun—Berettyószentmárton, s Mezőpeterd, Biharkeresztes, Berekböszörmény, Körösszegapáti, Körösszakál Komádi útvonalon közlekedtetjük. Az autóbusszjárat tehát Mezősas községbe utasokat nem szállítunk. Ha az útjavítás elkészül, úgy ismét a régi vonalon fogunk közlekedni és erről az utazóközönséget tájékoztatni fogjuk. **Debreceni Helyi Vasút Rt. Üzletigazgatósága.**

Sáfar Miklósné szül. Janesó Mária 58 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető dísztermében tartandó ima után. Gyászolják: férje, gyermekei, a Némethy, Beszenszky és Medgyes-családok. — Lakás: Lorántffy ucca 16. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. szám végzi.

— **Elhunyt ny. esendőrőrnagy.** Pannil Gáspár József ny. esendőrőrnagy életének 52-ik évében elhunyt. Halálának híre széles körben keltett mély részvétet. Sokan szerették és tisztelték. — Hosszabb ideig a debreceni kerületnek volt osztályparancsnoka. A háború idején hadiszolgálatot teljesített és több hadiköltözetet nyert.

A debreceni Cserkészerület közgyűlése

A debreceni VI. cserkészerület vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a Kolégium dísztermében az új országos alapszabályok szerinti első nyilvános tisztújító közgyűlést. Ezen a gyűlésen először vesznek részt azok a cserkészesapatok, amelyek az új alapszabályok szerinti beosztás a debreceni kerülethez csatlakoztak.

Ismeretes ugyanis, hogy a közelmúltban a Magyar Cserkészség Szövetség beosztásában némi változás történt és a cserkészesapatokat mostantól tankerületenként csoportosították. Így a debreceni kerület mintegy 18 cserkészesapattal bővült.

A debreceni VI. cserkészerület tulajdonképpen alakuló ülést tart vasárnap, amelyen résztvesz **Ravasz Árpád** c. tankerületi főigazgató, a Magyar Cserkészség Szövetség tb. elnöke is, aki a gyűlést megnyitja és végig vezeti. — A tisztújító közgyűlésen az előbbi tisztikar beszámolója során **dr. Ember Ernő** a kerület adminisztrációjáról, **Rábod Gábor** vezetőtiszttel a gyakorlati munkáról és **Somlyai József** a kerület gazdasági helyzetéről ad számot a közgyűlés előtt. Ezek után történik meg az új kerületi intéző bizottsági tagjainak és tisztikarának megválasztása.

Az egész gyűlés a nagyközönség részére is nyilvános, sőt a cserkészerület szívesen is hív minden ifju cserkészt és cserkészsülőt erre az impozáns összejövetelre.

A debreceni cserkészerület alakuló ülésével egyidőben fog lezajlani az országos cserkészség más kerületeinek tisztújító közgyűlése, majd pedig ezután december 19-én lesz az országos tisztújító közgyűlés Budapesten.

— **Tóth Árpád költőnek emléktáblát állítanak Ujpesten.** Az újpesti Vörösmarty-Társaság elhatározta, hogy emléktáblát állít Tóth Árpád, a korán elhunyt költő emlékének az aquincumi Krempel-malom csárdafalán. Tóth Árpádnak egyik legkedveltebb kiránduló helye volt az Ujpesten határos szép Aquincum és sok, szebbnél-szebb verse ezen a helyen született meg. November negyedikén van a magyar költő halálának évfordulója és ezért az irodalmi társaság úgy határozott, hogy vasárnap megrendezi az emléktábla leleplezési ünnepségét. Az irodalmi ünnepségen Komjáthy Aladár miniszteri osztálytanácsos, a társaság alelnöke mond beszédet, majd dr. Deák Zoltán ismeretli a Krempel-malom csárda irodalmi vonatkozásait. Major Tamás, a Nemzeti Színház tagja elszavalja az „Aquincumi kocsmában” című verset. Végül Gyökössy Endre mutatja be Tóth Árpádról szóló alkalmi versét.

SPORT

Sporthíradó

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelentőse:

A Boeckai csütörtökön kétkapuzatú edzést tartott a Villanygyárral. A Boeckai jó formát mutatott, úgy látszik tartja jóformáját. Az edzésen Markos nem volt kint, szolgálata miatt, ellenben kint volt Lukács és játszott Janzó is. Bikfalvy az edzésen könnyebb húzó-dást kapott, de azért vasárnap tud játszani. A Villanygyár ellen 3:1 arányban nyert a Boeckai. Vasárnap Szeged ellen az újpesti és ferencvárosi csapat játszik, vagyis Vargha, Palotás, Bikfalvy, Orosz, Boross, Belesik, Markos Linta, Teleki, Takács, Hajdú.

A Szeged-Boeckai mérkőzést Bozonkay vezeti. A többi mérkőzés játékvezetője: Ferencváros-Szurketaxi: Ivancsics, Hungária-Nemzeti: Barna B. Újpest-Budai 11: Szél. Kispeszt-Phöbus: Herzka. Elektromos-Győri ETO: Rubint. Budafok-Törekvés: Gellert.

Barthát, a Villanygyár kitűnő változtatott fedezetjátékosát a Diósgyőri VTK hívja. Teleki közvetíti az ajánlatot és a játékosnak volna kedve menni, míg a DVSE érthetően nem szívesen válik meg kitűnő játékosától. — A DVSE ha már elmegy a játékos — nagyobb összegű váltságdíjat kér a játékosért, de ettől meg a DVTK húzódozik.

Kinált, az Elektromos kapusát, aki Nyírbátorból került Pestre, edzés közben megsérült és lábtörés gyanusán szállították a sportszánatóriumba.

A Diósgyőri VTK-Vasas mérkőzést keleti játékvezető vezeti, dr Nagy Zoltán személyében. Végre keleti bíró is kap profimérkőzést s bizonyos, hogy keleti játékvezetők jól megállják helyüket és Nagy Zoltán is öregbíteni fogja a keleti játékvezetők jó hírét.

A Boeckai-Ferencváros mérkőzés hullámai lassan-lassan csendesednek.

A Boeckai még be sem adta az óvást, máris kezdődik a mentőmunka a Ferencváros érdekében. Viczenik játékvezető már tagadja, hogy a kezével ütötte a taktust a közönség felé: letagadja, hogy ő nem mondta Palotás csapat kapitányának, hogy hosszabbít és így nyilatkozik az esetekről: Palotás úrral én nem azt közöltem, hogy a játékidőt két perccel meg fogom hosszabbítani, hanem azt, hogy ne húzzák az időt, mert figyelni fogom s ha továbbra is időhúzást tapasztalnék, meghosszabbítom a játékidőt. Erre azon-

ban nem került sor. Ami a szünet alatti botrányt illeti: tény, hogy Szabó lárselnök úr bejött hozzám az öltözőbe az ő bejelentését azonban különböző okok miatt nem vehettem figyelembe. Partjelzőim a botrányról nem jelentettek semmit, jómagam pedig csak hallomásból értesültem róla. — Bármennyire is tagad, de önkéntelenül elárulja magát és végül is kiderül, hogy igen is tudta, hogy Toldi és Háda nézőtéri botrányt provokált és még sem állította ki. Saját maga nyilatkozata bizonyítja, hogy szabálytalanul járt el.

„Rávetések” eszközöltek a debreceni gazdáknak

A mezőgazdaság állapota a debreceni határban.

Fáy István főispán elnöklésével tegnap tartotta meg a városi közigazgatási bizottság november havi ülését. A múlt havi mezőgazdasági viszonyokról Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő tett jelentést a következőkben:

Október hónapban általában száraz, meleg időjárás uralkodott. A tengeri betakarítása folyamatban volt, általában letörték, a kőrójának behordása azonban még mindig tart. A terméseredmények igen kedvezőek. A burgonya betakarítását befejezték.

A cukor- és takarmányrépa ársát és szállítását megkezdtek s a száraz időjárás következtében a betakarításal igen nagymértékben előrehaladtak. A gyökér egészséges és jól fejlett.

Az őszi talajmunkák és vetések teljes erővel megkezdődtek és folyamatban vannak, annak egyrészt már el is végezték.

Az őszi reepe vetése jó és kielégítően fejlődött, a rozs és buzavetések azonban a szárazság követ-

keztében egyenetlenül keltek, sőt egyes helyeken, ahol a vetések esőt egyáltalán nem kaptak, az elvetett mag csiraképpessége megromlott, úgy hogy több helyen a gazdák kénytelenek voltak a megromlott és ki nem kelt magvak helyett rávetéseket eszközölni. Azokon a helyeken, ahol a korán elvetett rozs- és buzavetések esőt kaptak, a vetések jók és egyenetlenül keltek.

A lóhere és lucerna új vetései a szárazság következtében rosszul fejlődnek. A legelőn a kijáró jószágok táplálékait a szárazság következtében igen nehezen tudják megtalálni.

A szőlők szüretelését általában befejezték, a terméseredmények általában közepesen aluliak, a minősége kiváló.

A földművelésügyi miniszter a buza egységesítési akció keretében Debrecen város területén 757 métermázsas nemesített bánykúti 1201-es vetőmag buza kiosztását engedélyezte. A kiosztás befejezést nyert.

A földművelésügyi miniszter Debrecen város területén, a nemesített baromfi akció során 250 drb Rhode Islandi tenyészka és 50 drb tenyészjérce kiosztását engedélyezte, a jelentkezők összeírása folyamatban van, a kiosztás december hónapban fog megtörténni. A jelentést tudomásul vették.

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 5—10 fillérrel javult.

A készrúpiacra búzából 8500 mázsa kelt el és az árakat 5—10 fillérrel fel emelte. A rozs, árpa, zab és tengeri ára nem változott, csöves tengerit vidéki állomáson adtak el 7 pengőért. Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—20.90, 78 kg 20.80—21.20, 79 kg 21.05—21.49, 80 kilós 21.20—21.50. — Felsőtisza 77 kg 20.40—20.85, 78 kg 20.70—21.15, 79 kg 20.95—21.35, 80 kg 21.10—21.45, rozs pestvidéki 18.70—18.80, rozs származású 18.80—19.00, takarmányárpa elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25, sörárpa 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendű 16.65—16.75, középminőségű 16.55—16.65, — tengeri ó 13.00—14.00, új 11.10—11.20, korpa 12.70—12.85, nyolcas liszt 14.50—15.30 P mzsneként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁRRA

felhajtottak 2700 darab sertést hajtottak fel. Előző napi maradvány 156. — A vásári állományból angol hássertes 543 darab. Árak: I. uradalmi zsírteszt páronként 340 kilón felül 110—112.5, I. szedett 106—109, szedett silány 98—103. — Exportzsír márkázott 164 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.80—20.00 pengő, rozs 17.50—17.80, árpa 15.50—16.00, őszemes tengeri 12.20—12.50, új 9.80—10.20, csöves 7.60—7.70, lucerna 6.—7.20, széna 4.00—5.20, here 4.50—4.90, szalma 1.60—1.80, cukorrépa 2.0—2.20, takarmányrépa 1.40—1.60, fehér tők 2.50—3.00.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

8

IRTA: SZALACSY RÁCZ IMRE

— Boecásson meg, — fordultál a tiszthez akkor, mert úgy érezted, hogy sokat vétettél ellene.

— Nincs miért megbocsátani, fi am. Jól viselkedtél, az anyád fia vagy. Ha haza érkezel, csókold meg helyettem is a kezét. De talán ne mondj neki semmit. Maradjon a kettőnk titka az, amit itt hallottál. Nagyon örvendek, hogy végre elmondhattam valakinek azt, ami olyan régóta nyomta a szívem... És vigyázz magadra, sajnós, egyebet nem tehettem érted ma, mint amit tettem... Ti talán már nem kerültök oda; — fizetted és mikor elment a pineér, kezet nyújtott feléd. Ekkor megfogtad a kezét és mielőtt gondolkodni tudtál volna, megölelt, megcsókoltad az arcod:

— Isten veled, fiam, ha egyszer alkalmad kerül és életben maradunk, keress fel!...

— Igen, emlékszel, így volt. Fenyőó Tibor elsieltett a szürtos vidéki étteremből és te néztél utána. Láttad, hogy milyen erőfeszítéssel igyekezett bicegő járását takargatni és tele volt a szívét iránta érzett hálával, szeretettel...

Mikor itt járt a gondolatával Szabadi Ádám, a trappoló lovak a köves útra lendítették fel a szánkót. Az utat csak a nyurga távbeszélő póznák mutatták, mert a hófúvás minden oldalról kavargatta a porhó tühegyes kristályát. Szabadi Ádám összéb húzta magát a bundát és szötte a múlt színes szőnyegét maga elé, mert nem mert az édesanyja búcsúcsókjára gondolni.

Már sírni sem tudott, csak a távollévő

apjára és testvéreire emlékezni. — Az emlékezés szelleme beszélt a múltból és a téli vihar szolgáltatta hozzá a zenét:

— Emlékszel, mikor haza mentél a sorozás után, a hirre, hogy te is katona vagy immár, ágyának esett különben is beteg édesanyád. Már sírni nem tudott, csak azt hajtogatta fáradt, hitetlen hittel föléd hajolva:

— Legyen az, amit az Isten akar, mert jó az Isten, fiam, jobb, mint az em berek hiszik!...

— Hallod, ugye hallod, így mondta, de te tudod, hogy akkor a megszokott szavak mögött valami kőgyetlen átok is égett beteg édesanyád szívében. Te tudod, hogy átkot is temetett abban az édesanyád. Átkot, mely szólott a világ hatalmasainak, a hadvezéreknek, diplomatáknak, akik felelősségük teljes tudatában a tizenhét esztendő gyermekét is katonai mérőléce alá állították. Érezted valami lélek vezetésen keresztül, hogy ez az átok száll az Isten trónusához és míg a végtelen Jóság földöntúli gazdagságról szólottak édesanyád szavai, addig eljutott az átka is az égbe. Érezted, hogy a néma átok beszövi a világot, elhomályosítja az eget és fekete fellegekkel takarja a mennybéli Isten arcát...

— Érezted az átok emberfeletti súlyát és te akkor hazudni próbáltál nagy szenvedéssel között édesanyádnak. Komolyan, megfontoltan hazudtál először az édesanyádnak, mert azt kellett hinned a nagy hitetlenségben, hogy az talán segíthet. Mosolyt erőltetted az arcodra és hazudtál, folyékonyan, mintha az ördög diktálta volna a hazug szavakat a füledbe:

— Ne sírjon, édesanyám, mondták a sorozáson, hogy mi már, én meg a többi fiatal fiúk, nem kerülünk oda... Mondom, édesanyám, a tiszték állították, azok mondták...

— Igen, ezt mondták akkor is, mikor a bátyád vitték el, mikor az apádra került a sor... Nem kerülsz oda, vége lesz... Tudom, kis fiam... Nem kerülsz oda... hogy verje meg az Ister azt, akinek még ma se elég a

vérből, a halálból, az anyák szenvedéséből... — tört átát most váratlanul az átok a szenvedő édeanyád lelkén; majd mintha megbánna, volna, esendesen, bűnbánattal mondta:

— Istenem, milyen cudar tud lenni az ember, ha a szeretteire gondol... De így kell ennek lenni, fiam... Odakerülsz, én érzem, az anyák sok mindent megéreznek... Oda fogsz kerülni és nekem egyetlen vigaszom az, hogy a föld mindenütt szent... Még ha az emberek meg is fertőzik... A föld szent, akarhol fogsz nyugodni...

Mikor itt járt a gondolatában Szabadi Ádám, nem tudott erős maradni, elmorzsolta a esikergő viharban az arcára fagyott könnyet.

— Igen, így búcsúztál el a sorozás után az anyádtól, hogy egy hajszás hónapig készülsz az érettségire.

— Érettségi, — tűnődött a szelek muzsikája mellett Szabadi Ádám, — érettségi... és a tanáraitra gondolt, de azok között mindennek előtt és felett egy emelkedett ki. Nem a jó, nem az emberséges, hanem az az ember, aki ezt a keserves, alig lezárult hónapot is megkeserítette. Tapló lelkű, aszott szívű ember volt, aki érthetetlenül gyűlölte a katonadiákokat. Lehet, hogy a háborút utálta és ezen a gondolon keresztül ádázul üldözte azokat a fiatal fiúkat, akik akaratlanul sodródtak katona sorba.

— Emlékszel, hogy mondta a kutyafutóban átvett érettségi tárgyak magyarázásánál minden alkalommal:

— Mert remélem, hogy egészen potyára az ilyen dicső hadfiak csak nem fogadnak el az érettségi bizonyítványt!...

— És mikor sorba szedett mindenkit, minden gyerekkel valóságos kéjelgett abban, hogy a katonadiákokat izekre szedje, emlékszel, egyszer sorra kerültél te is. Óh, mennyi gonoszsággal mondta, míg téged főtogatott az indulat.

(Folytatjuk.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér. Kezdő szavak csak vastag A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt megtehetőek. Jelígis hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénz-táránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 filléért:
Pince kiadó.
—hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 5 szobások lakások.

Alkalmazást nyer férfi

Jól fejő
bojtárt, nőtlent, heptkosztost keresek azonnali belépésre tejjgazdaságban. Cím a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsist,
nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre, homoki gazdaságba. Cím a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Kifutó
azonnali belépésre felvétetik, fűszerüzlet, Eprekerti ucca 11. 1514

LAPARUSITÓK
LEHETŐLEG IGAZOL VANNYAL ELARUSITASHOZ ES KÉZBESITÉSHEZ FELVÉTELENEK. KERÉKPAROSOK S KERÉKPAROZNI TUDÓK ELŐNYBEN. JELENTKEZÉS DELUTAN 3-TÓL A „DEBRECZEN” CIMU LAP KIADÓHIVATALBAN. JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Kifutófiút
börpincébe felveszek. Ugyanott toloajtós boltberendezés eladó. Péterfia 30. 1566

Kifutófiút
felvesz Simon laboratórium, Miklós ucca 27. 1555

Fodrászsegéd
belépésre kerestetik. Hatvan ucca 61. 1550

Egy kifutót
azonnal felveszek. Árpád tér 3. 1557

Alkalmazást nyer nő

Perfekt
szakácsnőt keresek, október 15-ére, vidéki gazdaságba, jó és hosszú bizonyítványokkal. Cím a kiadóhivatalban. 38

Bejáró takarítónőt
jó bizonyítvánnyal, orvosi rendelő takarítás-hoz keresek. Jelentkezni a reggeli órákban, Honvédtetmető ucca 6. 1005 11. 5.

Kifutóleány,
varrodába felvétetik. Piac ucca 42. 1564

Bejárónőt
keresek, Kossuth ucca 42., udvarban első ajtó. 1568

Lépcsőház
takarításra, napi 2 órára felveszek. Hatvan u. 6., illatszertár. 1560

Bejárónőt
felveszek, Vigkedvü Mihály ucca 28. 1001

Fodrásznőt,
vasvizondulótó vidék-re felvesz, Győrffy, — Csapó ucca 93. 1559

Alkalmazást keres nő

Mindent
varrok, napi 1 pengőért házhoz megyek. MÁV Kolónia, I. épület 6. sz. 1511

Házvezetőnőnek
gazdasszonyoknak emennek vidékre is, zseb-pénzért Gőnczy Izabella Péterfia 23. 1558

Ajánlat
Kilós és méteres maradákok hiheetlen olcsó árban, József kir. herceg ucca 2. sz. alatt. 1169 11. 13.

Tükrök
előszoba, turdószoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujjá ontése, üvegsziszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Poloskairtás
cjangázsal, lakások át-vizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. 419 11 15

Arcránképződés
megakadályozására viz-lágyító, túlzsirozott szappan, kitünően felszivódó, ártalmatlan lanolinkrém, Földesnél, (Vigmozi bejárót). 866 vv

Kárpitos-
munkát jutányosan vállal Nagy Antal, Arany János ucca 38. 1518

Pénzt adok
pinceomért, padlás-omért, használt butorért, zálogjegyért, varrógépjért, minden féle ingóságért Barnáné, Csapó 16. Hivásra jövök. Telefon 32-11. 22+

Gyári maradákok
legszebb ajándékok csoda olcsón, dr Révésznel, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 55+

Villanykörte-esere
gramofonlemez. Mindent cserélünk. Vagyontmentő. Hunyadi ucca 18. szám. 59+

LELA
zománcműhelyek a leg-tökéletesebben sütnek, főznek, szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levensik Lajos tűzhelyüzeme, Árpád tér 17. 87+

Hálók,
ebédlők, kombinált szobák, íróasztalok, székek, asztalok, szalonok, börgarnitúrák, konyhabutorok, egyes butordarabok olcsón. Széchenyi 6. 61+

Hőcipőt,
sárcipőt, tökéletesen javít Orbán gumüzem. Piac ucca 7., udvarban. 65+

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, köleszés, javítások. Varrógéprezések. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger, Csapó ucca 101. 1553 12. 5.

Kereslet
Vadot, nyulat, fácánt, fogolyt a legmagasabb napi árban veszek, Wagnerné, Simonffy ucca 3. számú vassátor, délután Árpád tér 31. 1567

Teljes ellátás
kellemes lakás tinom koszt, Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39. szám. 949 10. 1

Elelmiszer ital
Tokajvidéki termelői borpincét létesítettem. Kitünő zamatú olcsó borokat árulok. Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Padlások lomtalanítása
közben talált felesleges holmiját hirdesse meg az

Apróhirdetések
között. Minden holmijára vevőt talál.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg 0.90—1.05
Liba s. drb 4.20—5.50
Liba k. kg 1.20—1.35
Kaesa s. drb 1.62—2.20
Káppan és csirke kilója 0.90—1.10

Kaesa k. kg 0.95—1.20
Tyúk párja 3.80—5.00
Jérce párja 3.00—3.60
Csirke párja 0.90—2.90
Tojás drb 0.08—0.09
Tojás kilója 1.60—1.70

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója 0.70—0.80
Apró alma 0.40—0.40
Körte kilója 0.75—0.90
Bírcalma kg 0.60—0.90

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma .10—0.12
Fokhagyma 0.50—0.60
Retek drb 0.08—0.10
Burgonya:
rózsa kilója 0.07—0.08
vegyes kilója .04—0.06
Fejeskáposzta 0.16—0.22
Kelkáposzta 0.08—0.20
Savanyúkáposzta kilója 0.30—0.32
Karfiol drb 0.12—0.60
Petrezselyem sárgarépa csomója 0.08—0.12

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kilója .42
Félbarna kenyér kg .38
Barna kenyér kg 0.34

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg 0.38
Búzaliszt 0-ás kg 0.37
Búzaliszt 2-ös kg 0.35
Búzaliszt 4-es kg 0.33

Telefonomhoz
ikertársat keresek a Lehel ucca 12. számú házam környékén, Ramminger fodrászmester. 1433

Autót
keresek néhány hétre. Gárdos könyvkereskedés, püspöki palota. 1574

Teljes ellátás
kellemes lakás tinom koszt, Hungária penzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39. szám. 949 10. 1

Elelmiszer ital
Tokajvidéki termelői borpincét létesítettem. Kitünő zamatú olcsó borokat árulok. Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Padlások lomtalanítása
közben talált felesleges holmiját hirdesse meg az

Apróhirdetések
között. Minden holmijára vevőt talál.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg 0.90—1.05
Liba s. drb 4.20—5.50
Liba k. kg 1.20—1.35
Kaesa s. drb 1.62—2.20
Káppan és csirke kilója 0.90—1.10

Kaesa k. kg 0.95—1.20
Tyúk párja 3.80—5.00
Jérce párja 3.00—3.60
Csirke párja 0.90—2.90
Tojás drb 0.08—0.09
Tojás kilója 1.60—1.70

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója 0.70—0.80
Apró alma 0.40—0.40
Körte kilója 0.75—0.90
Bírcalma kg 0.60—0.90

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma .10—0.12
Fokhagyma 0.50—0.60
Retek drb 0.08—0.10
Burgonya:
rózsa kilója 0.07—0.08
vegyes kilója .04—0.06
Fejeskáposzta 0.16—0.22
Kelkáposzta 0.08—0.20
Savanyúkáposzta kilója 0.30—0.32
Karfiol drb 0.12—0.60
Petrezselyem sárgarépa csomója 0.08—0.12

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kilója .42
Félbarna kenyér kg .38
Barna kenyér kg 0.34

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg 0.38
Búzaliszt 0-ás kg 0.37
Búzaliszt 2-ös kg 0.35
Búzaliszt 4-es kg 0.33

Délgymölcs,
fajalmák, citrom, füge, gesztenye stb legolcsóbban Czeglédinél, Csapó utca 35. Vizonteladás. 815 11 21

Vérszegényeknek
gyomorbetegnek legjobb gyógyszer Tokaji asszú asztali bor 70 fillér, Vár ucca 2. 1572 12. 5.

Uj tisztviselő-
étkezdében, Péterfia u. 48. alatt a legjobb, legizletesebb házikoszt kapható. Olcsó árak. 1001

Tüzelő anyagok
Prima borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. szám. Telefon: 29-82. 1448 12. 3.

Száraz tűzifa
és szilfa nagyobb mennyiségben kapható özv. Csohássy Miklósné H-Nánás, Zrinyi ucca 28. 1645

Uzlet, műhely raktárhelyiség
Uzlethelyiség, Árpád téren átadó, élelmiszer üzletnek, 1-éig próbaidőre díjmentesen Cím a kiadóban. 1569

Kiadó lakás egyszobás
Egy szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Meszena ucca 7. 1563

Üresen
nagy uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 34 szám emelet, lépcsőház. 1561

Kiadó lakás kétszobás
szoba, konyha lakás. Bent vízvezeték, Fűveskert ucca 7. 1001

Kiadó lakás kétszobás
tisztá lakás kiadó. Kéjotaszeg ucca 8. (Bejárót: Böszörményi út: 3. B. 1489

Kiadó lakás háromszobás
Háromszobás lakás kiadó, külön udvarral. Értekezni lehet dr Széll, Piac ucca 77. 1573

Butorozott szoba
Csinosan berendezett butorozott szoba, 15-ére kiadó. — Piac ucca 58., II. emelet 29. ajtó. 1455

Két egymásba
nyíló különbejárátú szoba butorozva, vagy pedig anélkül, két személynek kiadó. József kir. herceg ucca 14. 1571

Különbejárátú
butorozott szoba, azonnal kiadó. Csapó ucca 19., balról első ajtó. 1002

Ingóság eladás
„Perpetum” folytonégó samottal béltet vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

Egy kétlovas
stráfszék eladó. Bar-na ucca 3. 1542

Nagyteljesítményű
folytonégó „Unió” renaszerű kályha eladó. Sina-y Miklós ucca 31. — 1520

Fiú télikabát,
hencser, vaság, feles-hegedő eladó Széchenyi ucca 34., emeleten. 1562

Patkányfogó
nyöstény macskát meg-vételre keresek, Piac u. 38. sz., házfelügyelő. 1570

Eladó házhely
Közműves villatellek, 25 éves adok-kezdvevényel, Simonyi út mentén villamos meg-állóhoz közel, rendkívül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, eset-leg kölesön átvállalásá-val eladók. Felvilágosi-tást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12. 1575 vv

Eladó ház
Egy külsőségi családiház lakbértör-lesztésre eladó. Árpád tér 5. 1556

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Tankladó Rt., kiadása.